

N ΣΟΥΡ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

10 'Οδός Προαστείου, αρ. 10

Αι συνδρομαί αποστέλλονται απ' ευθείας εις 'Αθήνας δια γραμματοσήμου, χαρτονομισμάτων, χρυσού κτλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έμμ. Γονζαλές : ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ, ιστορικόν μυθιστόρημα, μετά εικόνων, μετάφρ. Τονγ.— Βσεβολόδ Κρεστόβοσκη : ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ, μετάφρ. 'Αγ.Γ.Κωνσταντινίδου.— Ζαβιέ δέ-Μορτεπέν: Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΟΣ, μυθιστόρημα, μετάφρασις Παρ. Παρά.— 'Ιωάννου Ζερβού : Ο ΚΥΡ - ΘΑΝΑΣΗΣ, διήγημα.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προσπληρωτέα

'Εν 'Αθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῷ 15.

'Εν Ρωσίᾳ ρούβλια 6.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ εἰκονογραφημένου μυθιστορήματος « Περιπέτειαί Στρατάρχου », δημοσιεύσωμεν τὸ διὰ λαμπρῶν εἰκόνων κεκοσμημένον μυθιστόρημα τοῦ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΚΕΡΑΝΔΑΛ

Τὸ ἔργον τοῦτο εἶνε φυσικωτάτη, ἀλλὰ καὶ λίαν περιπετειώδης ἐξιστορησις τῶν ἄχρι σήμερον ἔτι διατηρουμένων αὐστηρῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων παρὰ τῷ λαῷ τῆς Βρετανίας, τῆς ιστορικῆς ταύτης γαλλικῆς ἐπαρχίας. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Καρόλου Μερουβέλ, ὅστις διὰ τῶν ΤΡΕΜΟΡ, πρὸ πολλοῦ ἐν τοῖς « Ἐκλεκτοῖς » δημοσιευθέντων, κατέκτησεν ἐν γένει τὰς συμπαθείας τῶν ἀναγνωστῶν μας, εἶνε ἱκανῆ ἐγγύησις τῆς ἀξίας τοῦ νέου μας μυθιστορήματος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΟΝΖΑΛΕΣ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ

'Ιστορικόν μυθιστόρημα

[Συνέχεια]

'Επειδὴ οὐδεὶς ἀπεκρίνετο, ὁ Φραγκίσκος ἔλαβε τὸν λαμπτήρα καὶ ἠνέωξε τὴν θύραν.

'Ο θαλαμηπόλος, ἐξηπλωμένος ἐπὶ εὐρέος ἀνακλίντρον, ἐκοιμάτο μὲ τὸ μεϊδιάμα εἰς τὰ χεῖλη, οἱ δὲ δύο ἀκόλουθοι κατακεκλιμένοι παρὰ τὴν θύραν ἐμιμοῦντο αὐτόν.

Αἰσθημα πικρίας καὶ ἀηδία ἐρρυτίδωσε τὸ μέτωπον τοῦ βασιλέως.

— 'Αν ὁ Θεὸς δὲν μοὶ ἔδιδε σιδηρὰν ὑγείαν, ἠδυνάμην ν' ἀποθάνω, χωρὶς οὐ-

δεῖς νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν μου. 'Ολοὶ εἶναι ἀνάισθητοι. «Καὶ ἐν τούτοις εἶμαι βασιλεὺς.» 'Ο κύριος Βουρβόνος, προγεγραμμένος καὶ φυγὰς ὑπηρετεῖται κάλλιον ἐμοῦ.

Οὕτω μονολογῶν ὁ Φραγκίσκος ἐνεδύθη ἄνευ τῆς βοηθείας τῶν ἀνθρώπων του. Λαθῶν τότε τὴν δέσμη τῶν κλειδῶν, ἣν τὴν προτεραίαν εἶχε δώσει αὐτῷ ὁ κύριος δὲ Μονσενύ, διεσκέλισε τοὺς δύο ἀκολουθούς καὶ ἐξῆλθεν ἀθουρόβως ἐκ τοῦ προθαλάμου. 'Εμειδία ἀναλογιζόμενος τὸν μορφασμὸν τοῦ Λαζάρου δὲ Σάλβα. ὅστις ἐξυπνῶν θὰ εὔρισκε κενὸν τὸ βασιλικὸν δωμάτιον.

Φθὰς εἰς τὸ ἄκρον τῆς μεγάλης κλίμακος ὁ βασιλεὺς συνήντησε δύο φρουροὺς φυλάσσοντας μὲ τὸ ὄπλον ἐπ' ὤμου, οἵτινες, ἀναγνωρίσαντες αὐτὸν ἔστησαν ἵνα τὸν χαιρετίσωσιν.

— 'Α! ἀνέκραξεν ὁ Φραγκίσκος βαθέως ἀναπνέων, ἰδοὺ τέλος πάντων ἀνθρωποι ζῶντες.

Καὶ ἐξακολουθῶν τὸν δρόμον του κατήλθε βραδέως τὰς δέκα μαρμαρίνους βαθμίδας τὰς ὀδηγούσας εἰς τὴν αὐλήν.

'Ο ἐντεταλμένος τὴν φύλαξιν τῆς κινήτης γεφύρας ἀξιωματικὸς περιεπάτει περιβεβλημένος πλατὺν μανδύαν, διότι βόρειος ἔπνεεν ἄνεμος, ἣ δὲ νύξ ἦν παγερά.

'Ο Φραγκίσκος, ὅστις εἶχε βαθέως κεκαρμένην τὴν κόμην, τότε μόνον παρετήρησεν ὅτι εἶχε λησμονήσει τὸν πῖλόν του. 'Ο ἀξιωματικὸς ἔσπευσεν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ τὸν ἐχαιρέτισεν ἔνευσε τῷ φρουρῷ νὰ καλέσῃ εἰς τὰ ὄπλα τοὺς ἄλλους ἀνδρας.

'Αλλ' ὁ βασιλεὺς ἠμπόδισεν αὐτὸν διὰ νεύματος.

— 'Αφοῦ καὶ οὗτοι κοιμῶνται, εἶπε, μὴ τοὺς ἐξυπνᾶτε. Καὶ τί νέον ἀπόψε, κύριε;

— Οὐδέν, Μεγαλειότατε, εἰμὴ μόνον ὅτι ἀνθρωπὸς τις πρὸ δύο ὥρων κραυγάζει ὅτι θέλει νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πύργον.

— Τί θέλει; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— 'Ισχυρίζεται ὅτι ἔχει σπουδαῖα ν'

ἀνακοινώσῃ καὶ δέον νὰ τῷ ἀνοίξωσι ταχέως· πρόφερε μάλιστα τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Βουρβόνου.

— Τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Βουρβόνου εἶπατε; ἀνέκραξεν ὁ Φραγκίσκος, καὶ δὲν εἰδοποιήσατε ἀμέσως τὸν κύριον δὲ Μονσενύ, ἣ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ τὸν ἀρχιτρίκλινον τοῦ πύργου;

— Μεγαλειότατε, ὑπέλαβεν ὁ ἀξιωματικὸς, ἐγνώριζα ὅτι κατὰ συνήθειαν αἱ κλειδὲς παρεδόθησαν ὑμῖν ἀπὸ τῆς χθὲς καὶ ἀνέμενα νὰ ἐγερθῆτε διὰ νὰ σὰς ἐρωτήσω.

— 'Ανοίξατε λοιπὸν ταχέως, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τείνων τῷ ἀξιωματικῷ τὴν δέσμη τῶν κλειδῶν, εἴθε νὰ μὴ ἔφυγεν ὁ ἀνθρωπος αὐτός.

— Δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὴν ὕμετέραν Μεγαλειότητα ὅτι περιμένει, διότι πρὸ ὀλίγου ἔτι ἐφώνασε.

Καὶ τρέχων ὁ ἀξιωματικὸς μετέβη νὰ ἐξυπνήσῃ τὸν θυρωρὸν, ὅστις, χωρὶς οὔτε κἂν νὰ ἐνδυσθῇ, ἔσπευσε ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν καὶ νὰ καταβιβάσῃ τὴν γέφυραν.

Πάραυτα εὐτραφῆς μικρὸσωμος ἀνὴρ εἰσώρμησε τρέμων ἐκ τοῦ ψύχους.

Εἶχε μεγάλους ὀφθαλμούς, τὴν ρῖνα ἀνεστραμμένην καὶ τὰς παρειὰς ἐξερύθρους.

Σκοῦφος ἐκ φαιοῦ ἐριούχου ἐκάλυπτε τὴν ζωηρῶς ξανθὴν, οὐλὴν καὶ ἀφθονον κόμην του.

'Ενώπιόν του ἐκρέματο περιζῶμα λευκόν. 'Αριστερόθεν ἔφερε πλατεῖαν θήκην μὲ τρεῖς μαχαίρας, ὑπὸ δὲ τὸ περιζῶμα αὐτοῦ ἐφαίνοντο τὰ εὐρέα αὐτοῦ ὑποδήματα.

— Μὰ τὸν ἅγιον Λαυρέντιον, κύριοι, εἶπε τρίβων τὰς χεῖρας, προτιμῶ τὴν φωτιὰ τοῦ φούρνου μου, παρὰ τὸ κρῦο σας. . . Πρρρ! δὲν εἰξεύρω ἂν ἦσθε τῆς φρουρᾶς, μὰ καλὰ μοῦ τὴν καταφέρατε.

— Τί ζητεῖς; ἠρώτησεν ὁ ἀξιωματικὸς.

— Μὲ ἐρωτᾷ τί ζητῶ; ἀνέκραξεν ὁ μικρὸσωμος ἀνὴρ σταυρώσας τοὺς βραχίονας, μὰ εἶναι δύο ὥραις ποῦ τὸ φωνάζω:

θέλω νὰ ὀμιλήσω εἰς τὸν κύριον δὲ Μον-
σενύ.

— Δὲν δύνασαι τῶρα νὰ τον ἴδῃς, ὑπέ-
λαβεν ὁ ἀξιωματικὸς.

— Πήγαινε, σὲ παρακαλῶ, κύριε ἀξι-
ματικέ, ἀπὸ μέρους μου νὰ τὸν ἐξυπνή-
σῃς καὶ νὰ τοῦ εἴπῃς ὅτι ὁ κύρ Γκρουϊ-
λιάρ, ὁ ξενοδόχος τοῦ Στίλβουτος Ξίφους
ἔχει σπουδαῖα νὰ τοῦ εἴπῃ διὰ τὸν κύ-
ριον Βουρβόνον, ὅτι εἰξέυρει ποῦ εἶναι καὶ
ἔρχεται νὰ πάρῃ τὴν ἀμοιβὴν ποῦ ὑπε-
σχέθησαν εἰς ὅποιον συλλάβῃ τὸν στρα-
τάρχη.

— Ἔλα δά! κύρ Γκρουϊλιάρ, διέκοψεν
ὁ Φραγκίσκος, ἂν εἰξέυρεις τί περὶ τοῦ
κυρίου Βουρβόνου, σπεῦσε νὰ εἴπῃς, διότι
ἐκάστη παρερχομένη στιγμή εἶναι μέγα
ἠφέλημα διὰ τὸν φυγάδα, ὅστις δύναται
νὰ προχωρήσῃ καὶ νὰ μὴ συλληφθῇ.

— Συμπάθειο! συμπάθειο! εὐγενῆ μου,
ὑπέλαβεν ὁ ξενοδόχος, πρὶν ἀποκριθῶ πρέ-
πει νὰ ξεύρω μὲ ποῖον ὀμιλῶ. Μήπως εἴ-
σαι ὁ ἀρχιτρίκλιнос ἢ κάνεις ἀρχηγὸς τοῦ
πύργου;

— Ἀκριβῶς, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος.

— Ἀποῦ εἶναι ἔτσι, εἶπεν ὁ κύρ Γκρουϊ-
λιάρ προσκλίνων, θὰ σὰς τὰ εἰπῶ ἀμέσως.

— Σὲ ἀκούω, κύρ Γκρουϊλιάρ, εἶπεν ὁ
βασιλεὺς καθήσας ἐπὶ ἐδωλίου ἐκ δρυὸς
καὶ σταυρώσας τὰς κνήμας.

Ὁ κύρ Γκρουϊλιάρ ἔλαβε θέσιν ἐπὶ τοῦ
αὐτοῦ ἐδωλίου παρὰ τὸν βασιλέα, σύρων
δὲ τὸν σκούφον του μὲχρι τῶν ὠτων:

— Φόρεσε τὸ καπέλο σου λοιπόν, ἀρ-
χηγέ μου, εἶπε μὴ στενοχωρησῆσαι δι' ἐμέ.
Εἶμαι ἀλήθεια νοικοκύρης τοῦ ξενοδο-
χείου τοῦ Στίλβουτος Ξίφους, μὰ δὲν ξε-
συνερίζομαι τέτοια!

— Μὴ προσέχεις εἰς ἐμέ, κύρ Γκρουϊ-
λιάρ, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος, καὶ λέγε τα-
χέως ὅ,τι ἔχεις νὰ εἴπῃς.

— Ἀποῦ θέλῃς νὰ κάμῃς κοπλιμέντα
μαζί μου, εἶπεν ὁ ξενοδόχος, θὰ σοῦ εἰπῶ
ὅλα.

— Ἐλεγεσ λοιπόν; διέκοψεν ὁ Φραγκί-
σκος ἀνυπομονῶν.

— Ὅπως εἶχα τὴν τιμὴν νὰ σὰς εἰπῶ,
ὑπέλαβεν ὁ Γκρουϊλιάρ, δύο καλόγηροι, μὲ
ἄρατια ἀλογα, μὰ τὴν πίστιν μου! ἦλθαν
χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου.

— Δύο καλόγηροι; διέκοψεν ὁ Φραγκί-
σκος.

— Ναί, σοῦ φαίνεται παράξενο πῶς
ἦλθαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου· καὶ εἰς ἐμέ
δὲν ἐφάνηκε καθαρὴ δουλειά, διότι δύο
καλόγηροι δὲν ταξιδεύουν τέτοια ὄρα.

— Βεβαίως· ἔπειτα;

— Ἐπειτα, ἀντὶ νὰ καθήσουν ἡσυχὰ
εἰς τὸ μαγειρεῖον, κοντὰ εἰς τὴν φωτιά,
ἐδιάλεξαν διὰ νὰ φάγουν τὴν πλέον ἀπό-
κεντρον αἰθουσα καὶ τὴν πλέον σκοτεινὴν
αὐτὸ δὲν μοῦ ἐφάνηκε καθαρὰ δουλειά.

— Καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ δύο αὐτοὶ καλό-
γηροι; ἠρώτησεν ὁ Φραγκίσκος.

— Ἄ! ... νά! ... ποῖος τὸ μαντεύει.
Τοὺς ὑπηρετοῦσα καὶ τοὺς ἐκύτταζα καλὰ
καλὰ. Ἐλεγα μὲ τὸν νοῦ μου, διότι δὲν
ἔχω οὔτε γυναῖκα, οὔτε δούλους...

— Ἐπὶ τέλους;

— Ἐπὶ τέλους, εἶδα πῶς τρώγουν χω-
χίς νὰ κάμουν τὸν σταυρό τους, καὶ πῶς
ἐνάντια ἀπὸ τοὺς κανόνας τῆς ἰσότητος
τοῦ τάγματός των, ὁ ἕνας ὑπηρετεῖ πάν-
τοτε τὸν ἄλλον μὲ σέβας. Εἶπα μὲ τὸν
νοῦ μου· δὲν εἶναι καθαρὰ δουλειά!

— Κύρ Γκρουϊλιάρ, μὲ κάμνεις νὰ σκάσω,
εἶπεν ὁ Φραγκίσκος ἀτενίζων ὑπόδρα τὸν
ξενοδόχον.

Ἄλλ' ἐκεῖνος ἐξηκολούθησε τὴν διήγη-
σίν του, χωρὶς νὰ φανῇ ὅτι προσέχει εἰς
τὴν διακοπὴν τοῦ βασιλέως.

— Ἐκεῖνο ποῦ μοῦ ἐφάνηκε περισσότερον
παράξενο εἶνε πῶς ἀντὶ νὰ δεχθῶν τὸ δω-
μάτιον μὲ δύο κρεββάτια ποῦ τοὺς ἐδίδα
μὲ πολλὴν εὐγένειαν, μοῦ ἀποκρίθησαν ὅτι
θὰ ξεκινήσουν ἀμέσως. Ὡ! ὦ! εἶπα τότε
μὲ τὸν νοῦν μου, οἱ καλόγηροι δὲν ἀφι-
νουν εὐκολὰ ἕνα καλὸ κρεββάτι διὰ νὰ
τρέχουν μὲ τέτοιον καιρόν.

Ὁ Φραγκίσκος ἠσθάνετο τὸ αἱμὰ του
κοχλάζον ἐκ τῆς ὀργῆς· ἠθέλε νὰ καλέσῃ
δύο φύλακας διὰ νὰ κρεμάσωσι τὸν
Γκρουϊλιάρ· ἀλλ' οὐδὲν ἔτι μαθὼν ἀπε-
φάσισε ν' ἀναμείνῃ ἀναβάλλων βραδύτε-
ρον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου του.

— Ἐπαρατήρησα λοιπόν, ἐξηκολούθη-
σεν ὁ ξενοδόχος, ὅπως ἔχω καθήκον νὰ
κάμνω, καὶ ἀπὸ μιὰ τρύπα, ἀρχηγέ μου,
ἀπὸ ἐκεῖναις ποῦ κάμνουμε ἡμεῖς οἱ ξενο-
δόχοι εἰς τὰ μεσοχωρίσματα διὰ νὰ εἰ-
ξέυρουμε τί γίνεται εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν
μας καὶ ἄκουσα μὲ τὰ αὐτιά μου τὸν ἕνα
καλόγηρο νὰ λέγῃ εἰς τὸν ἄλλον:

— Ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ, ἂν ἀνα-
γνωρίσουν ποτὲ τὸν στρατάρχη Βουρβό-
νον μὲ τὸ ράσον τοῦ καλογήρου!

— Ἦτο ὁ στρατάρχης; ἀνέκραξεν ὁ
Φραγκίσκος.

— Αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἀρχηγέ μου. Εἶχα
εἰς τὸ ξενοδοχεῖόν μου τὸν κύριον Βουρ-
βόνον, ποῦ τὸν κυνηγοῦν οἱ τοξόται σὰς,
χωρὶς ἀποτέλεσμα, ἀπὸ χθὲς.

— Καὶ ποῦ εἶναι; ἀνέκραξεν ὁ Φραγκί-
σκος ἐγειρόμενος ὠχρὸς ἐκ τῆς συγκινήσεως.

— Ἄ! μὰ δὲν ὑποφέρεσαι, ἀνέκραξεν
ὁ Γκρουϊλιάρ, πάντοτε μοῦ κῶβεις τὸν λό-
γον. Ἄμα εἶδα, ἐξηκολούθησε, πῶς εἶχα
εἰς τὴν ἐξουσίαν μου τὸν Βουρβόνον, ἀμέ-
σως ἐπήγε ὁ νοῦς μου εἰς τὴν ἀμοιβὴν καὶ
εἰς τὸ καλὸν τοῦ τόπου μου καὶ πέρνω τὸ
μαχαίρι μου, τρέχω εἰς τὸ ἀχοῦρι, μὲ σκο-
πὸν νὰ κόψω τὰ ἡνία τῶν ἀλόγων. Μὰ
ἕνα ἀπὸ αὐτὰ μοῦ δίδει μιὰ κλωτσιὰ
τόσφ δυνατὴ ποῦ ἔπεσα ἀναίσθητος. Ἐ-
πειτα ἀπὸ δύο ὄραις ποῦ ἐσυνῆλθα εἰ-
ξέυρεις τί ἦρα;

— Ἄλλ' ἄθλιε! ὠμίλει λοιπόν ἀντὶ νὰ
ἐρωτᾷς! ἀνέκραξεν ὁ Φραγκίσκος χάνων
τέλος τὴν ὑπομονήν.

— Λοιπόν, ἐξηκολούθησεν ὁ ξενοδό-
χος, χωρὶς ποσῶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν
ὀργὴν τοῦ βασιλέως, δὲν ἦρα τίποτε!...
Ἄνθρωποι καὶ ἀλογα εἶχαν φύγει.

— Εἰξέυρεις τοῦλάχιστον ποῖαν ὁδὸν
ἔλαβον; ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς.

— Ἄ! αὐτὸ δὲν τὸ ξεύρω.

— Οἱ ἵπποι των, ἐξηκολούθησεν ὁ Φραγκί-
σκος, δὲν ἐξηφανίσθησαν ὡς σκιαί. Ἐ-

πρεπε νὰ εὔρησ κάπου τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν.

— Τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν, εἶπες; ὑπέλα-
βεν ὁ Γκρουϊλιάρ. Ἀρχηγέ μου, νὰ ἕνα εἰς
τὸ ποδάρι μου ἀπὸ τὴν κλωτσιὰ. Δι' αὐτὸ
ἦλθα νὰ ζητήσω τὴν ἀμοιβὴν. Μοῦ φαί-
νεται πῶς μοῦ ἀξίζει!

Ἐνῶ ὁ Γκρουϊλιάρ ὠμίλει, ὁ Φραγκί-
σκος ἔνευσε τῷ ἀξιωματικῷ νὰ πλησιάσῃ.

Ἐκεῖνος ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ.

— Μεγαλειότατε; ἠρώτησεν ἰστάμε-
νος εὐσεβάστως εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπό-
στασιν ἀπὸ τοῦ βασιλέως.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος, εἰδοποι-
ήσατε τοὺς στρατιώτας ὅτι τοῖς δίδω τὸ
δικαίωμα, διὰ νὰ διασκεδάσωσιν ὀλίγον,
νὰ κρεμάσουν αὐτὸν τὸν ἀνόητον, ὅστις
ἔχων εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸν στρατάρχη
τὸν ἀφήκεν ἀνόητως νὰ φύγῃ καὶ ἔρχε-
ται νὰ ζητήσῃ καὶ ἀμοιβὴν.

— Ἐτοιμάσατε τὸ σχοινίον διὰ νὰ κρε-
μάσετε ἕνα ἄνθρωπον! ἀνέκραξε τῷ φρου-
ρῷ ὁ ἀξιωματικὸς.

— Σχοινίον! σχοινίον! ἐπανελάβεν ἐ-
κεῖνος.

Εἰς τὴν κραυγὴν ταύτην πολὺς θόρυ-
βος ἠγέρθη ἐν τῷ φυλακείῳ.

Ὁ Γκρουϊλιάρ ἔντρομος ἔδραμε διὰ
τριῶν πηδημάτων εἰς τὴν γέφυραν καὶ
ἀποῦ διήλθεν αὐτὴν ἀνέκτησε τὴν ψυχραι-
μίαν του καὶ ἀνέκραξεν:

— Μὴ πειράζεσθε δι' ἐμέ, παληκάρια
μου! τὸ ποδάρι μου, μ' ὄλην τὴν κλωτσιὰ,
εἶναι καλὸ ἀκόμη καὶ ἂν εἰμφορέσετε πι-
άσετέ με.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς χωρι-
κὸς εἰσῆρχετο εἰς τὴν γέφυραν. Ἦτο ὁ
Μαρσέλ.

— Πιάσε τον! πιάσε τον αὐτόν! τῷ
εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς.

Οὗτος βλέπων ἄνθρωπον φεύγοντα ἠθέ-
λησε νὰ τῷ ἐμποδίσῃ τὴν διόδον· ἀλλ' ὁ
κύρ Γκρουϊλιάρ κύψας διήλθεν ὡς σφαῖρα
διὰ τῶν σκελῶν του, μὲθ' ὁ τρέχων ἐξη-
φανίσθη εἰς τὸ δάσος.

— Πῶς, χαμένε, εἶπεν ὁ Φραγκίσκος
τῷ Μαρσέλ, βλέπεις ἄνθρωπον φεύγοντα
καὶ τὸν ἀφίνεις;

— Ναί! ὑπέλαβεν οὗτος μὴ γνωρίζων
ὅτι ὀμιλεῖ πρὸς τὸν βασιλέα, νὰ πιάσω
μονάχος μου ἕνα ἄνθρωπον, ποῦ ἔχει κρε-
μασμένα ἕνα δεμάτι μαχαίρια! ... Εὐχα-
ριστῶ, εὐγενῆ μου! αὐτὸ εἶναι δουλειὰ τῶν
στρατιωτῶν καὶ ὄχι ἰδική μου. Ἐγὼ γυ-
ναῖκα καὶ παιδιὰ καὶ ἂν ἀποθάνω δὲν θὰ
τοὺς θρέψῃ ὁ βασιληάς.

— Τί θέλεις; διέκοψεν ἀποτόμως ὁ
Φραγκίσκος. Ἐχεις κἀνὲν νέον;

— Ναί, ἔχω κακὰς εἰδήσεις.

— Ἔλα! ὠμίλει... τί συνέβη; Τί
ἀνεκάλυψες σύ;

— Ἐγὼ ἀνεκάλυψα πῶς τὸ χόρτο μου
ὄλο εἶναι ἄνω κάτω πεταμένο!...

— Πῶς! διὰ τὸ χόρτον σου πρόκειται!
εἶπεν ὁ Φραγκίσκος ὑψῶν ὀργίλως τοὺς
ὄμους.

— Διάβολο! διὰ ἡμᾶς τὸ χόρτο εἶναι
φωμί καὶ εἶναι καταστροφή αὐτὸ ποῦ ἐ-
πάθαμε· νὰ τὸ ἴδῃς μονάχα ραγίζεται ἡ
καρδιά σου.

Καὶ ἀπέμαζεν ὁ Μαρσέλ ἐν δάκρυ.

— Γνωρίζεις τοῦλάχιστον, ὑπέλαβεν ὁ βασιλεὺς ἀφωπλισθεὶς ἐκ τῆς ὀδύνης τοῦ χωρικοῦ, ποῖος ἐπροξένησεν αὐτὴν τὴν καταστροφὴν;

— Ἄν τὸ 'ξεύρω' ἄλογα, εὐγενῆ μου.

— Εἶσαι βέβαιος; τὰ εἶδες;

— Ὅπως σὲ βλέπω.

— Ἐπρεπε νὰ τὰ συλλάβῃς καὶ νὰ τὰ φέρῃς ἐδῶ.

— Εὐκολὰ λέγεται αὐτό. Μὰ ποῦ δὲν ἦσαν μονάχα αὐτὰ τὰ ζῶα.

— Ἐπρεπε τότε νὰ συλλάβῃς ἐκεῖνον, ὅστις τὰ ἐφύλαττε.

— Καλὲ τί λέγεις; νὰ συλλάβω ἀνθρώπους ὀπλισμένους ἕως τὰ δόντια!

— Ἦσαν λοιπὸν στρατιῶται;

— Καὶ μὲ πολὺ παληκαριά, καθὼς ἐφαίνεται· τοὺς ἀκουα μονάχα καὶ ἀνετρίχιαζα.

— Ἦσαν πολλοί;

— Ἐμέτρησα καμμιά εἰκοσαριά.

— Μετ' ὀλίγον θὰ σοὶ δώσουν φύλακας διὰ νὰ σοὶ εἰπουν εἰς ποῖον σῶμα ἀνήκουν αὐτοὶ οἱ στρατιῶται.

— Θὰ εἶναι ἀργά· αὐτοὶ περιμένουν ν' ἀκούσουν τὴν καμπάνα διὰ νὰ φύγουν καὶ τῶρα ἐκτύπησαν πέντε ὥραις.

— ὦ! θὰ τοὺς εὐρομεν· μεῖνε ἤσυχος.

— Ναὶ! ναὶ! σὲ συμβουλεύω νὰ ὑπάγῃς νὰ τοὺς εὐρῇ· καλὰ θὰ σὲ δεχθῶν.

— Ἡ δικαιοσύνη τοῦ βασιλέως θὰ τοὺς εὐρῇ πανταχοῦ.

— Εἰς τὴν Γαλλίαν ναί... μὰ εἰς ξένον τόπον ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα.

— Πῶς! εἰς ξένον τόπον;

— Βέβαια, ἀφοῦ φεύγουν διὰ τὴν Ἰσπανίαν.

— Διὰ τὴν Ἰσπανίαν, εἶπες;

— Διὰ τὴν Ἰσπανίαν ἢ διὰ τὴν Ἰταλίαν δὲν εἰξεύρω καλὰ... αὐτὸ ποῦ 'ξεύρω εἶναι πῶς ἔχασα τὸ χόρτο μου.

— Ποῖοι λοιπὸν εἶναι αὐτοί; ἠρώτησεν ὁ Φραγκίσκος, ὃν ἐξῆπτεν ἡ ψυχραμία τοῦ Μαρσέλ.

— Αὐτοί; ἐπανελάβεν ὁ χωρικός· θὰ εἶναι συνοδία.

— Συνοδία τίνος; ἐξηκολούθησεν ὁ βασιλεὺς.

— Τοῦ στρατάρχου.

— Πῶς, ἄθλιε! ἀνέκραξεν ὁ Φραγκίσκος, εἰξεύρεις ποῦ εὐρίσκειται αὐτός ὁ κακοῦργος καὶ διὰ νὰ τὸ εἴπῃς ἐχρειάσθη νὰ σοὶ ἀποσπάσωμεν μίαν πρὸς μίαν τὰς λέξεις;

— Τὸ εἰξεύρα, ὑπέλαβε θλιθερῶς ὁ Μαρσέλ, πῶς θὰ ἐρχόμενοι νὰ παραπονεθῶ καὶ θὰ ἔχανα τὸν καιρὸν μου... Νὰ τῶρα θὰ κυτᾶτε τὴν δουλειὰ τοῦ βασιλέως... θὰ κυνηγήσετε τὸν κύριον Βουρβόνον καὶ ἐγὼ χάνω τὸ χόρτο μου!

[Ἐπεται συνέχεια]

TONY.

ΒΕΒΟΛΟΑ ΚΡΕΣΤΟΒΣΚΗ

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

[Συνέχεια]

Ζ'

Πᾶν ὅ,τι ἤθελε νὰ μάθῃ ἡ Λιουδμήλα.

Τὴν ἐνδεκάτην ἤδη ὥραν τῆς ἐσπέρας, ὁ Βαντρίκ ἔστειλε νὰ καλέσῃ αὐτὴν πρὸς ἀνάκρισιν.

Ἡ Λιουδμήλα ἐξῆλθε μετὰ τοῦ χωροφύλακος εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ὁ Ἰβάν Ἰβάνοβιτς ἐνησχολεῖτο ἐπιθεωρῶν ἔγγραφα τινά.

— Εἰμπορεῖς νὰ ἐξέλθῃς! Περίμενε ἐκεῖ ἔξω! διέταξεν οὗτος τὸν συνοδεύοντα στρατιώτην καί, μετὰ τῆς συνήθους ἀβρότητός του, ἔσπευσε νὰ προσφέρῃ κάθισμα τῇ κυρίᾳ.

— Εἰς ὁποίας θλιθερὰς περιστάσεις ἦτο πεπρωμένος νὰ συναντηθῶμεν! μετὰ στοναχῆς ἐλαφρὰς συγκινήσεως ἤρξατο ὁ Βαντρίκ, εἰσὼν τὴν κεφαλὴν καὶ ταπεινῶν τοὺς ὀφθαλμούς.

— Διατί «θλιθερὰς»; μὲ ἰδιαίτερον τόνισμὸν εἶπε προσβλέψασα αὐτὸν ἡ Λιουδμήλα.

— Πῶς! καὶ μήπως τὸ θεωρεῖτε μικρὸν πρᾶγμα αὐτό;! Τόσον μέγα ἔγκλημα...

— Συγγνώμην! διέκοψεν αὐτὸν ἡ κυρία Βελτίστσεφ, ἡ λέξις «ἐγκλημα», μού φαίνεται ὅτι ἐδῶ δὲν ἔχει τὸν τόπον τῆς. Λάβετε τὸν κόπον πρότερον νὰ βεβαιωθῆτε ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτον· ἀποδείξετέ το πρότερον! Ἄνευ τούτου δέ, παρομοίᾳ λέξις καὶ προσβλητικὴ καὶ ἄτοπος εἶνε νὰ λέγηται παρ' ἀνθρώπου εὐγενούς.

— Δυστυχῶς, εἶμαι ἤδη πεπεισμένος! ἐστέναξεν ὁ Βαντρίκ.

— Καὶ τί σὰς «ἐπεισεν» εἰς τοῦτο; ἀξιοπρεπῶς ἐμειδιάσεν ἡ Λιουδμήλα.

— Μμ... πῶς νὰ σὰς εἰπῶ;... Τὸ πᾶν μὲ πείθει... διὰ τὸν ἀνακριτὴν ἐνίστε καὶ τὸ μῆδαιμότερον πρᾶγμα δύναται νὰ ἦνε σπουδαῖον... Ὁ σύζυγός σας, ἐπὶ τέλους, μὲ ἠνάγκασε νὰ πεισθῶ...

— Ὁ σύζυγός μου; ὑπερηφάνως ἀνέσπασε τὰς ὀφρὺς ἡ κυρία Βελτίστσεφ, ὁ σύζυγός μου εἶνε ἀρετὰ ἐντιμος, ὥστε νὰ μὴ κάμῃ οἰονδηπότε ἐγκλημα! Ἐπιτρέφατέ μου, κύριε Βαντρίκ, νὰ μὴ σὰς πιστεύσω τὴν φορὰν ταύτην· καὶ ἂν τοῦτο ἦτο ἐκ μέρους σας στρατηγικὸν τέχνασμα, τὸ ὁποῖον ἐνίστε μεταχειρίζονται οἱ κύριοι ἀνακριταί, ὀφείλω νὰ σὰς ὁμολογήσω ὅτι τὸ τέχνασμα σας ἀπέτυχεν οἰκτρά!

— Τί νὰ γείνη, Λιουδμήλα Σεργέεβνα! εἰς ὑμᾶς φαίνεται ἴσως ἀπίθανον, ἐν τούτοις εἶνε πραγματικόν.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, σεῖς γνωρίζετε πολὺ καλλίτερον ἐμοῦ, ὥστε εἶνε

περιττὸν νὰ μ' ἐξετάσετε περὶ ἄλλων! εἶπεν αὐτὴ ἐγερθεῖσα καὶ δεικνύουσα προφανῆ σκοπὸν νὰ διακόψῃ τὰς περαιτέρω ἐξηγήσεις· ἐπιτρέπετε λοιπὸν ν' ἀποσυρθῶ, κύριε ἀνακριτά;

— Ὅχι, σὰς παρακαλῶ νὰ μείνετε! ἔσπευσε νὰ σταματήσῃ αὐτὴν ὁ Βαντρίκ. Εἴμεθα ἐδῶ ὅλως διόλου μόνοι, ἐπομένως, δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν μετὰ πάσης εὐλικρινείας... Σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ θεωρήσετε ὄχι ὡς ἀνακριτὴν· ἀλλὰ ὡς ἀνθρώπον, ὁ ὁποῖος ἐν ὀνόματι τῶν προτέρων σχέσεων, —εἰς τοῦτο ὁ Βαντρίκ ἐστέναξε θλιθερῶς καὶ ἐμόρφασε δυσάρεστως— ἔχει κάποιον δικαίωμα ἐπὶ τῆς εὐλικρινείας σας.

— Εἶμαι πρόθυμος! εἶπε καθήσασα ἡ Λιουδμήλα, ἀλλὰ τί θέλετε ἀπὸ ἐμέ, Ἰβάν Ἰβάνοβιτς;... Πρῶτον, ἀφοῦ μοῦ ἐνθυμίσατε περὶ τῶν προτέρων σχέσεών μας, τὰς ὁποίας σεῖς ὁ ἴδιος ἠθελήσατε νὰ διακόψετε, ἐνθυμεῖσθε; διὰ τῆς τελευταίας ἐπισκέψεώς σας, τότε ἐπιτρέφατέ μου νὰ σὰς ἐρωτήσω, πῶς ἔτυχε νὰ ἔλθετε ἐδῶ εἰς τὴν ἔπαυλίν μας;

— Ἐστάλην... ἡ ὑπηρεσία μοὶ ἀνέθηκε τὴν ἐντολὴν ταύτην, κ' ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν συνήθειαν νὰ παρακούω εἰς τὰς διαταγὰς τῆς προϊσταμένης μου ἀρχῆς.

— Αὐτὸ σὰς περιποιεῖ τιμὴν, ἐμειδιάσεν ἐπιχαρίτως ἡ Λιουδμήλα, ἀλλὰ τῶρα θὰ σὰς κάμω ἀκόμη μίαν ἐρώτησιν, πῶς εἰμποροῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν νοῦν των μίᾳ τοιαύτῃ ὑποψίᾳ; εἰς ποῖον θὰ χρεωστοῦμεν ἡμεῖς αὐτὴν τὴν ἐκδούλευσιν;

— Φεῦ! Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σὰς τὸ κοινοποιήσω.

— Τότε δὲν θὰ συμφωνήσωμεν! Ἄλλως τε, σεῖς ὁ ἴδιος ἐπροτεῖνατε νὰ σὰς θεωρῶ ὄχι ὡς ἀνακριτὴν.

— Ναί, ἀλλὰ... ἡ ἐρώτησίς σας τόσον ἐγγὺς θίγει τὴν ὑπόθεσιν...

— Ἄ, ὥστε δὲν εἴχατε σκοπὸν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τῆς ὑποθέσεως!... Ρατδὸν ὥστε λοιπὸν δὲν σὰς ἐνόησα! καὶ πάλιν ξηρῶς ἠγέρθη τοῦ καθίσματός της ἡ Λιουδμήλα· συγγνώμην, εἶμαι τόσον τεταραγμένη... μὰς ἐφέρατε εἰς τόσον δυσάρεστον θέσιν, ὥστε δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν διάθεσιν δι' ἄλλας ὁμιλίας καὶ δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν... δὲν δύναμαι νὰ φανῶ φιλόφρων οἰκοδέσποινα.

— Ἀπατάσθε! ἔσπευσε νὰ δικαιολογηθῇ ὁ Βαντρίκ, ὅστις προσεβλήθη πως ἐκ τῶν τελευταίων λόγων τῆς Λιουδμήλας· ἀπατάσθε! Ἀκριβῶς περὶ τῆς ὑποθέσεως σκοπεύω νὰ ὁμιλήσω μαζί σας, καὶ πιστεύσατε ὅτι πρὸς τὸ συμφέρον σας κινούμενος...

— Εὐχαριστῶ, διότι φροντίζετε περὶ τῶν συμφερόντων μου, ὀφείλω ἐντούτοις νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι καὶ ὁ σύζυγός μου, καὶ ἐγὼ θεωροῦμεν ἑαυτοὺς καθαρὸς εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ὅτι τίποτε δὲν ἔχομεν νὰ φοβώμεθα, ἐπομένως, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ φροντίζετε περὶ τῶν συμφερόντων μας.

— Καὶ ὅμως τίς δύναται νὰ γνωρίζῃ τὴν τροπὴν τὴν ὁποῖαν θὰ λάβῃ ἡ ὑπόθεσις...

— Τοῦτο θὰ τὸ ἐξομαλύνῃ τὸ δικαστήριον! διέκοψεν αὐτὸν ἡ Λιουδμήλα, καὶ τὸ δικαστήριον θὰ μάθῃ ποῦ εἶνε ἡ ἀλήθεια. Αἶ, κ. Βαντρίκ! ἀφίσατε τὰς πλεκτάνας σας! ἐγὼ ὅλα αὐτὰ τὰ καταλαμβάνω πολὺ καλὰ!

— Σὰς ὀρκίζομαι ὅτι καμμία πλεκτάνη δὲν ἐπέρασε ἀπὸ τὸν νοῦν μου! ἀνέκραξεν ὁ Βαντρίκ ἔτι μάλλον προσβληθεὶς.

— Τότε πράξετε ὅ,τι ἀπαιτεῖται καὶ ἀφίσατε με εἰς τὴν ἡσυχίαν μου!

— Πολὺ καλὰ! λοιπὸν ἰδοὺ θὰ φανῶ εἰλικρινῆς· συνήνεσεν ἐπὶ τέλους ὁ Ἰβάν Ἰβάνοβιτς, ὅστις ἐσκέφθη, ὅτι ἡ Λιουδμήλα οὐδὲν ἀπολύτως θὰ κερδίσῃ, ἂν τῇ εἶπῃ ὑπὸ τίνος ὑπεκινήθη ἢ ὑπόθεσις, ἀφοῦ εἶνε ἤδη κερωρισμένη τοῦ συζύγου της καὶ ἔπειτα, θάττον ἢ βράδιον, τοῦτο θὰ ἀπεκαλύπτετο, ἐν τῷ μεταξύ δέ, ἴσως, εἰς τὴν ὑποχώρησίν του, κατορθώσῃ νὰ ἀνακαλύψῃ τι σχετικόν.

— Ὅριστε, διὰ νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι δὲν σὰς δολιεύομαι, σὰς τὸ λέγω! ἢ ὑπόθεσις ὑπεκινήθη ἐκ καταγγελίας τῆς χήρας τοῦ μακαρίτου, ἢ ὁποία αὐτοβούλως φαίνεται ἐνάγουσα.

Ἡ Λιουδμήλα ἐφρόνει ἤδη ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη εἶνε ἔργον τῆς Εἰρήνης, ἀλλ' ἤθελε μόνον νὰ πεισθῇ καὶ τοῦτο κατεγίνετο νὰ ἐπιτύχῃ. Ὄθεν προσποιηθεῖσα ἀκραν ἐκπληξιν:

— Ἡ χήρα τοῦ μακαρίτου! ἀνεφώνησε· τί λέγετε, αὐτὸ εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατον! . . .

— Καὶ ὅμως οὕτως ἔχει! συνέσπασε τοὺς ὄμους ὁ κ. Βαντρίκ.

— Ἀπίθανον! Πόθεν καὶ πῶς; . . . ἐγὼ, καθὼς ἤκουσα, εἶνε μία καλὴ καὶ εὐγενῆς κυρία, καὶ διετῆρει μετὰ τοῦ συζύγου μου τὰς καλλιτέρας συγγενικὰς σχέσεις. . . Καὶ ἂν ὑπῆρχε πάλιν μετὰ τῶν καμμία ἔχθρα, τὸ καταλαμβάνω. . . ἀλλὰ ἔτσι. . . χωρὶς ἀφορμὴν!

— Ἀλλ' αὐτὴ ἐνοχοποιούσα τὸν σύζυγόν σας ἐνοχοποιεῖ καὶ τὸν ἑαυτὸν της ὁμολογεῖ κατ' εὐθείαν ὅτι ὑπῆρξε συμμέτοχος, ὅτι ἐγνώριζε περὶ ὅλων καὶ ἔδωκε τὴν συγκατάθεσίν της.

— Πῶς; ἐνοχοποιεῖ τὸν ἑαυτὸν της; . . . Κύριε, ἀλλ' αὐτὸ εἶνε παραφροσύνη! ἀνεφώνησεν ἡ Λιουδμήλα· καὶ ὑπάρχουν ἀποδείξεις ἐπὶ τέλους; Αὐτὸ δὲν τὸ καταλαμβάνω! Καμμία πλεκτάνη σας θὰ εἶνε πάλιν.

— Διὰ νὰ πεισθῆτε περὶ τοῦ ἐναντίου, θὰ σὰς τὸ ἀποδείξω ἀμέσως, εἶπεν ὁ Βαντρίκ, καὶ πρὸς πίστωσιν τῶν λόγων του, ἀνέγνωσεν ἀντίγραφον ἐκ τοῦ πρωτοκόλλου τοῦ συσταθέντος ἐπὶ τῇ βίβσει τῶν πρώτων καταθέσεων τῆς Εἰρήνης.

— Ἀπίθανον! . . . συσπῶσα τοὺς ὄμους εἶπεν ἡ Λιουδμήλα. Ἐδῶ, ἀναφέρεται ὅτι ὁ σύζυγός μου διέπραξεν ἔγκλημα, ὅπως ἐπωφελήθη τὴν περιουσίαν τοῦ μακαρίτου. Πῶς λοιπὸν συνήνεσεν αὐτὴ νὰ τὴν ληστεύσουν; Καὶ ἐπὶ τέλους, καὶ ἂν συνέβῃ τοῦτο, εἰς τὸ διάστημα τῶν ἐννέα μηνῶν πολὺ καλὰ εἰμποροῦσε ὁ σύζυγός μου νὰ «ἐπωφελήθῃ» ἂν ἤθελε, καὶ ὅμως

ἡ Εἰρήνη Βορίσοβνα κατέχει ἀδιαφιλονεικῆτως, πᾶν ὅ,τι τῆς ἐδόθη κατὰ τὴν διαθήκην!

— Ὅλα αὐτὰ εἶνε καλὰ καὶ ἅγια διὰ πάντα ἄλλον ἀνακριτὴν, ἀλλ' ἐγὼ, ἐν σχέσει, πρὸς ὑμᾶς εὐρίσκομαι ὑπὸ κᾶπως διαφόρους συνθήκας. Θὰ σὰς ὑπενθυμίσω τώρα τὴν παραδοξὸν ἀπώλειαν τῶν δύο ἐγγράφων ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ὑποθέσεως τοῦ πρώην συζύγου σας. Θὰ σὰς ὑπενθυμίσω, ὅτι τὰ ἐγγράφα ταῦτα εἶχον εὑρεθῆ ὀπισθεν τῶν εἰκόνων σας. Καίτοι εἰς ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν οὐδεμίαν εἶχον σημασίαν, ἀλλ' ἡ παραδοξὸς ἐξαφάνισις αὐτῶν σημαίνει πολὺ εἰς τὴν πλοκὴν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως. Τώρα καταλαμβάνω διατὶ ἔπρεπε νὰ ὑπεξαيرهθῶσι ταῦτα καὶ χάριν τῶν ὁποίων ἐγένοντο τὸσαῦτα, μὴ ἐξαίρουμένων καὶ τῶν θυσιῶν ἐκείνων, τὰς ὁποίας μοὶ προσέφερον ἡ ἀρετὴ σας.

— Κύριε Βαντρίκ! μεθ' ὑπερηφανείας ἀνεγείρασα τὴν κεφαλὴν ἐσταμάτησεν αὐτὸν ἡ Λιουδμήλα.

— Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐνδόμυχος πεποίθησίς μου!

— Εἰμπορεῖτε νὰ ἔχετε οἰανδήποτε πεποίθησιν θέλετε, ἀλλὰ δὲν σὰς δίδω τὸ δικαίωμα νὰ με προσβάλετε!

— Δὲν σὰς προσβάλω! Λέγω μόνον τὴν πεποίθησίν μου, τώρα βλέπω καὶ καταλαμβάνω, διατὶ ἔπρεπε νὰ ἀφαιρεθῶν τὰ ἐγγράφα ἐκεῖνα.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΑΓΓΛ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΝΗΣ

Εἰς τὸ προεξέχει:

Ἡ ΘΕΡΜΑΣΤΡΑ

Ἰσπανικὸν διήγημα

κατὰ μετάφρασιν

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

SABIE DE MONTEPEN

Ἡ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ

ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΟΣ

[Συνέχεια]

Μετὰ τινῶν στιγμῶν σιγῆν, ἐπανέλαβε τὰς ἐρωτήσεις του, εἰπὼν:

— Μοὶ εἶπατε, νομίζω, ὅτι ἀπώλεσατε τὴν κυρίαν Δεβεζαί, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου;

— Ναί, κύριε.

— Ἀπὸ τί ἀπέθανε;

— Ἀπὸ πρόωρον τοκετόν. Δύο ὥρας ἀφοῦ ἔτεκε τὴν μόνην μου θυγατέρα, τὴν Μαγδαληνήν.

— Ποίας ἡλικίας ἦτο ἡ κυρία Δεβεζαί;

— Εἰκοσιῆξ ἐτῶν.

— Ὡραία;

— Ὡς ἄγγελος.

— Ποῖος παρέστη κατὰ τὰς τελευταίας αὐτῆς στιγμᾶς;

— Ὁ πνευματικὸς της, ἐφημέριος τοῦ χωρίου τούτου, καὶ ὁ ἰατρός της Μιρῶ.

— Ὁ ἐφημέριος ζῆ ἀκόμη;

— Ναί, κύριε, καὶ ἀγκαλὰ ἦναι ἤδη ὀγδοηκονταπέντε ἐτῶν ἐξακολουθεῖ ἰε-
ρουργῶν.

— Καὶ ὁ ἰατρός;

— Κατοικεῖ εἰς Τούρ, ἔχει κάλλιστα καὶ ἔρχεται ἐδῶ καθ' ἐβδομάδα.

— Ποῦ ἐτάφη ἡ κόμησά;

— Ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ χωρίου.

— Δὲν ἔχετε, ἐν τῷ πύργῳ τούτῳ, ὡς ἔχουσι συνήθως αἱ ἀριστοκρατικαὶ οἰογενεαὶ, ὑπόγειον κοιμητήριον, ἔνθα νὰ κατατίθενται οἱ νεκροὶ τῆς οἰογενείας σας;

— Ἐχομεν.

— Καὶ οἱ πρόγονοι ὑμῶν εἶναι θαυμά-
νοι ἐκεῖ;

— Ναί.

— Διατὶ ἐξηρέθη ἡ κυρία κόμησά;

— Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ τελευταία αὐ-
τῆς θέλησις. Ἡθέλησε νὰ ταφῆ ἐν μέσῳ ἀνθῶν.

— Ἐξέφρασε τὴν θέλησίν της ταύτην ἐκ τῆς διαθήκης της;

— Ὁχι, εἰς ἐμὲ μόνον.

— Οὐδεὶς ἄλλος ἤκουσεν αὐτήν;

— Οὐδεὶς.

Ὁ εἰσαγγελεὺς ἐβυθίσθη αὐθις εἰς βα-
θυτάτας σκέψεις — εἶτα εἶπεν:

— Ἡγαπάτε τὴν κυρίαν Δεβεζαί;

— Μέχρι τρέλλας.

— Ἡγάπα ὑμᾶς καὶ ἐκείνην;

— Ἐπὶ τούτου, ἡ ἀμφιβολία δὲν μοὶ
εἶναι ἐπιτετραμμένη.

— Ἐζῆτε ἐν ἀρμονίᾳ;

— Ἐν πληρεστάτῃ.

— Δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ δυσαρέσκεια με-
ταξὺ ὑμῶν;

— Οὐδέποτε.

— Δὲν ἦσθε ζηλότυπος;

— Ἡ κυρία Δεβεζαί ἦτο ἀγία γυνή,
ἀνωτέρα πάσης ὑποψίας.

— Ἡ κακία καὶ ἡ συκοφαντία οὐδενὸς
φείδονται. . . Δὲν ἀπεπειράθησαν νὰ σπει-
ρωσι ζιζάνια καὶ μετὰξὺ ὑμῶν; Δὲν σὰς
εἶπον, ἢ δὲν σὰς ἔγραψαν ποτὲ ὅτι ἡ κό-
μησά εἶχεν ἐραστήν;

— Δὲν ἐτόλμησαν.

— Θεέ μου! Ἡ μοχθηρία τολμᾷ τὰ
πάντα, μάλιστα ὅταν ἦναι ἀνώνημος.

— Οὐδὲν τοιοῦτο μοὶ συνέβῃ. Ἀλλὰ
πρὸς τί αἱ ἐρωτήσεις αὗται;

— Εἶχον λόγους νὰ πιστεύω ὅτι, δι-
καίως ἢ ἀδίκως, εἶχετε ὑποπεύσῃ ὅτι
μεταξὺ τῆς κομῆσσης καὶ τοῦ ὑποκόμη-
τος Βελλεδιου ὑπῆρξεν ἔνοχος ἔρως.

Ὁ κόμης ἀνεσκήρτησε καὶ τοῦτο δὲν
διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ εἰσαγγελεως,
ὅστις ὁμιλῶν παρετῆρει αὐτὸν ἀτενῶς.

Ὁ ἀνακριτὴς μετὰ δυσκολίας κατέστελλε
τὴν χαρὰν του, βλέπων μετὰ πόσης τχένης
ὁ κύριος Πεσελιέρ διεξήγαγε τὴν ἀνάκρι-
σιν, καὶ τὸν ἀνακρινόμενον προδιδόμενον
εἰς πᾶσαν ἀπάντησίν του.

— Κύριε κόμη — εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ
εἰσαγγελεὺς, τονίζων ἐκάστην λέξιν —
ἰδοὺ ποῖται εἶναι αἱ καθ' ὑμῶν κατηγοραὶ:

*Κατηγορήσθε ὅτι, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820, ἐν τινι τῶν διαδρόμων τοῦ πύργου τούτου, μεταξύ τῶν 2 καὶ τῶν 3 τῆς πρωίας ἐδολοφονήσατε τὸν ὑποκόμητα Ἀρμάνδον Βιλλεδιού, κατὰ τοῦ ὁποίου ἤσθάνεσθε σφοδρὰν ζηλοτυπίαν . . .

— Διαμαρτύρομαι! — ἀνέκραξεν ὁ κόμης — δι' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς ἀγανακτικῆς μου, κατὰ τῆς τοιαύτης κατηγορίας!

— Κατηγορήσθε — ἐξηκολούθησε λέγων ὁ εἰσαγγελεύς — ὅτι μετὰ τὸ ἔγκλημα, ὅπως ἀποκρύψετε τὸ πτώμα, ἐφέρετε αὐτὸ εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ πύργου σας . . . εἰς τοὺς οἰκογενειακοὺς σας τάφους . . . Τὸ ἀρνεῖσθε, κύριε κόμη;

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ἡτις θὰ ἐνέπνεεν οἶκτον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἀσπονδότερον αὐτοῦ ἐχθρόν. Θρόμβοι παγεροῦ ἰδρωτὸς ἔσταζον ἀπὸ τοῦ φαλακροῦ μετώπου του . . . Οἱ μῦς τοῦ προσώπου του συνεσπῶντο . . . Τὰ τρέμοντα χεῖλη του διηνοίγησαν ψιθυρίζοντα διὰ μόλις ἀκουσθείσης φωνῆς τὴν λέξιν :

— Ἀρνοῦμαι . . .

— Τὸ πτώμα τοῦ κυρίου Βιλλεδιού ἐτέθη παρὰ τινι ἐκ μολύβδου σαρφῆ, ἐν τάφῳ μείναντι ἀνοικτῷ . . . Ἀρνεῖσθε ἔτι;

— Ἀρνοῦμαι . . .

— Ποῦ εἶναι αἱ κλεῖδες τῶν ὑπογείων;

— Ἀγνοῶ.

— Πῶς;

— Εἶναι εἴκοσι πέντε ἔτη, καὶ περισσότερον ἔως, ἀφοῦ δὲν εἰσῆλθε κανεὶς ἐκεῖ.

— Τὸ πιστεύετε;

— Εἶμαι βέβαιος.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ εἰσαγγελεύς ἔδειξε τότε εἰς τὸν κόμητα δύο ἐσκωριασμένας κλεῖδας, εἰπὼν :

— Γνωρίζετε τὰς κλεῖδας ταύτας;

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ἰδὼν τὰς κλεῖδας ἐκείνας, κατελήθη ὑπὸ τρόμου καὶ ὁμοίως ἀπήντησεν :

— Ὅχι . . . δὲν τὰς γνωρίζω.

— Αὐταὶ ἀνοίγουσι βεβαίως τὰς θύρας τῶν ὑπογείων σας . . . Ἐλθετε, κύριε.

— Ποῦ; ἀνέκραξεν ὁ κόμης Δεβεζαί.

— Εἰς τὰ ὑπόγεια κοιμητήρια.

— Καὶ τί θὰ κάμωμεν ἐκεῖ, Θεέ μου;

— Θὰ ἐρευνησωμεν ἐνώπιον ὑμῶν τοὺς τάφους . . .

— Δὲν ἔρχομαι! . . . δὲν ἔρχομαι! . . .

— Καὶ διατί, κύριε;

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ εἰσαγγελεύς ἐπανελάβε τὴν ἐρώτησίν του.

Τότε ὁ κύριος Δεβεζαί ἔλαβεν αἰφνιδίαν ἀπόφασιν.

— Ἔστω — ἐψιθύρισε — ὁμολογῶ . . .

θὰ εὑρετε τὸ πτώμα . . . ἀλλὰ μὴ μὲ φέρετε εἰς τὰ ὑπόγεια . . .

— Ὅμολογεῖτε τὴν δολοφονίαν;

— Δὲν ἐδολοφόνησα τὸν κύριον Βιλλεδιού! . . .

— Ἐν τούτοις, τὸν ἐφρονέσατε;

— Ναί, ἀλλ' ἐν μονομαχίᾳ.

— Ἐν μονομαχίᾳ;

— Ἐμονομαχήσαμεν διὰ τοῦ ξίφους.

— Διαδρόμος πύργου δὲν εἶναι μέρος κατάλληλον διὰ μονομαχίαν.

— Ἀλλὰ δὲν ἐμονομαχήσαμεν εἰς τὸν διαδρόμον.

— Ποῦ λοιπόν;

— Εἰς τὸ ἄλσος, παρὰ τὴν μικρὰν θύραν.

— Εἰς τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον;

— Ναί.

— Ἐπεριμένατε λοιπὸν τὸν ὑποκόμητα;

— Τὸν ἐπερίμενα.

— Μὲ ὄλην τὴν φοβερὰν θύελλαν;

— Τί μὲ ἐνδιέφερον ἡ θύελλα;

— Ἀλλὰ, καθὼς εἶπετε, ὁ κύριος Βιλλεδιού ἦτο στενὸς φίλος σας;

— Ἦτο πρὶν, ἀπήντησεν ὁ κόμης δι' ὑποκόφου φωνῆς.

— Καὶ τότε δὲν ἦτο πλέον;

— Ὅχι.

— Λοιπὸν σὰς εἶχε προσβάλλῃ σπουδαίως;

— Ναί.

— Καὶ ποῖαν προσβολὴν σὰς ἔκαμεν;

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί δὲν ἀπήντησεν.

— Ἄς ἐπανεέλθωμεν εἰς τὴν μονομαχίαν, εἶπεν ὁ εἰσαγγελεύς. Εἶπετε ὅτι ἐμονομαχήσατε διὰ τοῦ ξίφους;

— Ναί.

— Ὁ ὑποκόμης λοιπὸν ἔφερε ξίφος;

— Ὅχι! ἀλλ' ἐγὼ εἶχον δύο.

— Διὰ τὴν μονομαχίαν;

— Ναί.

— Ὁ ὑποκόμης ἀπέθανεν ἀμέσως;

— Μετὰ πεισματώδη πάλην πέντε ἢ ἕξ λεπτῶν.

— Καὶ ἔπεσε νεκρὸς;

— Ἐλαβε καιρὸν νὰ προφέρῃ μερικὰς λέξεις καὶ νὰ μοῦ δώσῃ ἕν χαρτοφυλάκιον.

— Τί περιεῖχε τὸ χαρτοφυλάκιον;

— Οἰκογενειακὰ ἔγγραφα.

— Πρὸς τίνα σκοπὸν;

— Διὰ νὰ τὰ ἀποστείλω εἰς τὸν υἱόν του.

— Τὰ ἀπεστείλατε;

— Ναί, δι' ἐνὸς ὑπηρέτου μου, ὅστις τὰ ἐτοποθέτησεν ἐπὶ τραπέζης, ὅπου ἔμελλον νὰ τὰ εὑρουν.

— Ὁ ὑπηρέτης αὐτὸς ἐγίνωσκε τὰ συμβάντα;

— Ναί.

— Ὑπῆρξε μάρτυς τῆς μονομαχίας;

— Ναί.

— Λοιπὸν θὰ μαρτυρήσῃ . . . Ζῆ ἀκόμη;

— Ἀγνοῶ.

— Πραδδοξον.

— Ἐφυγεν ἀπ' ἐδῶ.

— Πότε;

— Πρὸ εἴκοσι ἐτῶν.

— Πολὺν καιρὸν μετὰ τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου;

— Μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας.

— Ποῖαν θέσιν εἶχεν ἐν τῷ πύργῳ;

— Ἦτο δασοφύλαξ.

— Τὸ ὄνομά του;

— Καλλιουέ.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ εἰσαγγελεύς παρετήρησε σημειώσεις τινάς, ἃς εἶχεν ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ του.

Εἶτα ἠρώτησεν :

— Ὁ Καλλιουέ ἐκεῖνος ἔφυγεν αἰφνιδίως;

— Ναί.

— Ἐγκαταλείψας τὴν γυναῖκά του;

— Ναί.

— Κατὰ διαταγὴν σας;

— Ὅχι.

— Πῶς! δὲν τῷ ἐπεβάλλατε νὰ ἀναχωρήσῃ;

— Ὅχι.

— Κύριε κόμη, προσέξατε τί λέγετε . . .

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων;

— Ἐπιμένω.

— Ἀλλὰ, κύριε κόμη, διατί ὁκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου ὁ ἐν Νάντη τραπεζίτης σας ἐπλήρωσεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων;

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν :

— Μὴ ἡ συναλλαγματικὴ ἐκεῖνη ἦτο κλεμμένη;

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων;

— Τί ὠραία δίκη! . . . τί ὠραία δίκη! . . .

Μ'

ὑπὸ κράτησιν.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

Ἐπὶ τῆς ἀπάντησίν σου εἰς τὸν κόμη, ὁ κύριος Δεβεζαί εἶπεν ὅτι ἐμονομαχήσατε εἰς τὸν ἴδιον αὐτὸν Καλλιουέ μίαν συναλλαγματικὴν σας εἰκοσακισχιλίων φράγκων.

ποίησίν μου δυσκόλως θὰ μεταβληθῆ.

— Θεέ μου!... λάβετε οἶκτον δι' ἐμέ! ἐπιθύρισε δὲ κόμης.

— Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθός, εἶπεν ὁ εἰσαγγελεύς, καὶ κάμνετε καλὰ νὰ τὸν ἐπικαλῆσθε... ἀλλ' εἶναι καὶ δίκαιος καὶ δὲν θέλει νὰ μὲνῃ ἀτιμώρητον τὸ ἔγκλημα.

— Τὸ ἔγκλημα!... Λοιπὸν διέπραξα ἔγκλημα;

Ὁ εἰσαγγελεύς δὲν ἀπήντησε καὶ ὁ ἀνακριτὴς ἀνύψωσε τοὺς ὤμους.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

Τὸ ὄνομα τοῦ γράψαντος τὸ κατωτέρω διήγημα πρώτην φοράν συναντῶσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται. Πλὴν περὶ τῆς ἀξίας τοῦ νεαροῦ διηγηματογράφου κρίνομεν ὅπως περιττὸν νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς τίποτε, διότι ὁ κύρ - Θανάσης, τὸ πρωτόλειον τῆς ἐν ταῖς Ἐλευκτοῖς συνεργασίας του, ἀποτελεῖ τὴν ἀρίστην ὑπὲρ αὐτοῦ σύστασιν.

Σ. τ. Δ.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΖΕΡΒΟΥ

Ο ΚΥΡ-ΘΑΝΑΣΗΣ

Διήγημα

Ἦναι καλὸς τεχνίτης καὶ τὸ κυριώτερον φρόνιμος ὁ κύρ - Θανάσης Μαρκῆς. Ἐνωρὶς ἔνωρὶς, τὸν ἐμβαλωμένον φορῶν σάκκον του καὶ τὸ ζαρωμένον πιλιδιὸν του, πηγαίνει μόνος εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἀποφεύγων τοὺς ἀστεϊσμοὺς καὶ τὰς χειρονομίας τῶν ἐν ὀμίλῳ πορευομένων συντρόφων του.

— Νὰ κι' ὁ καλόγερος πάτερ - Θανάσης, ἀνακράζει βλέπων τὸν φρόνιμον ἐργάτην ὁ μαστρο - Γεώργης, ἐξηκοντούτης ἐργάτης μὲ πρόσωπον κατέρυθρον καὶ ρίνα ἐξωγκωμένην, τὰ ἐννέα δέκατα τῆς ζωῆς του μεθῶν.

Εἰς τὰς ἐπιφωνήσεις τοῦ γέρω - Γεώργη καυχάζουσιν οἱ λοιποὶ καὶ τότε ὀρθῶς ὕβρεων, χονδρῶν ἀστειοτήτων καὶ κακολογιῶν ῥίπτεται κατὰ τοῦ κύρ - Θανάση πλὴν ὅλα ταῦτα κρυφίως, διότι ἂν καὶ νέος ἔτι, εἶνε δεύτερος προϊστάμενος καὶ ἀγαπᾶται ὄχι ὀλίγον ὑπὸ τοῦ κ. Ἐρκίδου, τοῦ ἐργοστασιάρχου.

Ὁ κύρ - Θανάσης πρῶτος ἀρχόμενος τῆς ἐργασίας καὶ τελευταῖος ἀποχωρῶν, μονοτόνως καθ' ἕπασαν τὴν ἡμέραν καταφέρει τὴν σφύραν ἐπὶ τῶν μεγάλων σιδηρῶν στεφανῶν καὶ εὐσυνειδήτως ἐργαζόμενος κατασκευάζει τὰ καλῆτερα βυτία τοῦ ἐργοστασίου.

— Σὰν αὐτὸν ἤθελα νὰ σοῦ ἔχω δέκα, μονολογεῖ ὁ κ. Ἐρκίδης, χονδρὸς καλοκάγαθος Ὑδραῖος, νὰ δῆς μιὰ φορὰ βουτσιὰ! Πλήττων ἄλλοτε τὰ βυτία εὐφροσύνης ἐπιφέρει:

— Νὰ τα βουτσιὰ! ἀκού'τα πῶς λαλοῦν. Αὐτὰ μάλιστα! μὰ εἶνε βλέπεις δουλειὰ τοῦ Θανάση.

Μέτριος τὸ ἀνάστημα ὁ κύρ - Θανάσης, εὐρύτερος, μὲ κινήμας στερεὰς καὶ βρα-

χίονας σιδηροῦς, παρουσιάζει ἐν τῷ συνόλῳ του συμπαθῆ τινα δυσαναλογίαν. Ἔινε μεταξώδης ἡ κόμη του καὶ πυκνὴ, περιστρέφει ὁμῶς τοσοῦτον τετράγωνον κρανίον, ὥστε οὐδὲν τῷ δίδει προτέρημα, ἐν ᾧ οἱ μεγάλοι καὶ ρεμβοὶ ὀφθαλμοὶ του ἐπιχέουσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου του ποιάν τινα γλυκύτητα, ἣν ὁμῶς πολὺ κολάζει ἡ πλατεῖα ρίς καὶ τὰ παχέα καὶ κρεμάμενα χεῖλη του ὥστε τὸ σύνολον τοῦ κύρ - Θανάση, ἂν καὶ οὐχὶ ἀντιπαθές, εἶνε πῶς βάνουσον.

Μικρὸς τὴν ἡλικίαν, τοσοῦτον κακὸς ἦτο καὶ τοιαύτην πρὸς τὴν ὀκνηρίαν κλίσιν εἶχεν, ὥστε ὁ γέρον πατὴρ του εἶχεν ἀπελπισθῆ δι' αὐτόν.

— Κακούργος θὰ σοῦ γίνῃ αὐτὸς ὁ γυιόκας σου, κύρ - Ἀρσένη, ἔλεγε ὁ κ. Ἐρκίδης πρὸς τὸν δυστυχῆ πατέρα, πρωταργάτην ἐν τῷ ἐργοστασίῳ.

Συχνάκις ὁ γέρω - Ἀρσένης ὑπεχρεοῦτο νὰ πληρῶνῃ πρόστιμα διὰ τὰς ἀτασθαλίας τοῦ υἱοῦ του, διὰ θρασύεις φανῶν καὶ προθηκῶν καταστημάτων, διὰ τομας σωλήνων τοῦ ὑδραγωγείου καὶ δι' ὑπεξαίρεισεις. Οὐχὶ δὲ σπανίως ἠναγκαζέτο νὰ δεακόψῃ τὴν ἐργασίαν του, ν' ἀπομάξῃ διὰ τῆς ἐμπροσθέλας τὸν ἰδρωτὰ τοῦ προσώπου του καὶ φορῶν τὸ πιλιδιὸν του νὰ σπεύσῃ πρὸς τὴν ἀστυνομίαν, ὅπως ἐλευθερώσῃ τὸν ἀθλιον Θανάση. Τὴν ἐσπέραν μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας του, πορευόμενος οἶκοι ἠναγκαζέτο ν' ἀκούῃ τὰ παράπονα καὶ τὰς ὕβρεις τῆς συζύγου του κατὰ τοῦ κακοῦ ἐκείνου υἱοῦ, ὅστις εἰς τινα γωνίαν τοῦ οἰκίσκου συνεσταλμένος ἐμορμύριζεν, ὑποβλέπων ἀγρίως τὴν μητέρα του.

Πολλὰ ἐπεχείρησεν ὁ γέρω - Ἀρσένης, ὅπως σωφρονίσῃ τὸν υἱὸν του, ἀλλ' οὐδὲν κατώρθωσε, διότι ὁ ἀτακτος Θανάσης ὑπ' οὐδεμιᾶς τιμωρίας ἐδιορθοῦτο καὶ ὅπερ τὸ χεῖριστον κατ' οὐδένα τρόπον ἐνόει νὰ ἐργασθῆ.

*
**

Ἦτο ἤδη δωδεκαετῆς ὁ Θανάσης ὅτε κατ' ἐπίμονον τῆς συζύγου του ἀπαίτησιν ὁ κύρ - Ἀρσένης παρέλαβεν ἐκ τοῦ Ὀρφανοτροφείου συμπαθῆ ἑπταετῆ κόρην μὲ μεγάλους γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς, ξανθὴν κόμην, ὡσεὶδὲς καὶ κανονικὸν πρόσωπον καὶ σύμμετρον σῶμα.

— Καλέ, ἀνδρα, δὲν εἶδες τὴν προκοπὴν τοῦ γυιοῦ μας; ἔλεγε συχνάκις ἡ κυρὰ - Ἀρσένενα πρὸς τὸν σύζυγόν της. Ἀπ' αὐτόν δὲν ἔχει κανεὶς νὰ ἐλπίζῃ. Τουλᾶχιστον ἡ Μαρίκα θὰ μᾶς γεροκομήσῃ.

Ὁ κύρ - Ἀρσένης κατέπινε πικρὸν παράπονον καὶ σιωπῶν κατένευεν εἰς τὰ λεγόμενα τῆς συζύγου του.

*
**

Παρήλθον ὀκτὼ ἔκτοτε ἔτη, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ὁ Θανάσης ἀπὸ ἀτάκτου παιδὸς βαθμηδὸν ἐγένετο ταρραχοποιὸς ἄεργος, ὑποβλεπόμενος ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας.

Ἡ μήτηρ του πάντοτε φιλάσθενος, πρὸς τινος εἶχε καταβληθῆ πολὺ ἐκ τῶν πολλῶν κόπων, τῶν ἀσθενειῶν καὶ τοῦ γήρατος. Βλέπουσα τὴν διαγωγὴν τοῦ υἱοῦ της καὶ παραξενευομένη τῷ ἔκαμνε συνεχεῖς ἐπιπλήξεις. Ἐκεῖνος τῆ ἀπήντα δι' ὕβρεων καὶ βλασφημιῶν ἢ τουλᾶχιστον διὰ σκωμμάτων καὶ ἀπ' οὗ τὴν ἐξεβίαζε νὰ τῷ δώσῃ χρήματα ἀπήρχετο ἐν ὀργῇ, ἐν ᾧ τῆς ἀθλίως μητρὸς ἡ ὑγεία, τούτων ἕνεκα, ὄλον ἐν ἐξηνητλεῖτο.

Ἐσπέραν τινὰ ἐν τινι κυβείῳ χάνων ὁ Θανάσης ἠρνήθη νὰ πληρώσῃ. Ὁ κύριος τοῦ χαρτοπαικτείου τὸν ἐξῆυρισε καὶ ἐκεῖνος μὴ ἀνεχόμενος τὰς ὕβρεις τῷ κατέφερε δύο - τρεῖς διὰ τῆς μαγκοῖρας του καὶ ἔφυγε δρομαῖος.

Τὴν ἐπομένην δύο κλητῆρες ἐλθόντες οἶκοι τὸν ὠδήγησαν εἰς τὰς φυλακὰς ἢ ἀσθενῆς μήτηρ του, μόνη εὐρεθεῖσα ἐν τῷ οἴκῳ καὶ τρομάξασα ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τῶν κλητῆρων καὶ τῇ συλλήψει τοῦ υἱοῦ της, ὑπέστη ἰσχυροὺς νευρικοὺς παροξυσμοὺς ἐπὶ τοσοῦτον δεινώσαντας τὴν κατάστασίν της, ὥστε, ὡς εἶπεν ὁ ἰατρός, ὀλίγας παρεῖχεν ἐλπίδας ζωῆς.

Ὁ Θανάσης ἠλευθερώθη μετὰ ἡμισυ περιπυτοῦ μήνα, πλὴν δὲν εὐρε πλέον ζῶσαν τὴν μητέρα του. Εὐρε τὸν πατέρα του περιλίπτον, ἀπαρηγόρητον καὶ τὴν Μαρίαν περιθάλλουσαν τὸν δυστυχῆ γέροντα. Περιέμενον εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν ἐπιπλήξεις παρὰ τῶν γονέων καὶ εἰσῆλθε προπετῆς, ἀγέρωχος, ἔτοιμος νὰ ὕβρισῃ. Ἀντὶ τούτων εὐρε τεθλιμμένον τὸν γέροντα πατέρα του καὶ τὴν Μαρίαν ὑποδεχομένην αὐτόν καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν παρηγορήσῃ, αὐτόν, ὅστις εὐλόγως ἠδύνατο νὰ ὑποληφθῆ αἷτιος τοῦ θανάτου τῆς μητρὸς του... Συνεκινήθη μέχρι μυχιῶν ὁ ἀθλιος, ἔκλαυσε πολὺ... ἀπεράσισε νὰ γίνῃ τίμιος ἀνθρώπος.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καθ' ἑκάστην ἐπορεύετο εἰς τὸ ἐργοστάσιον μετὰ τοῦ πατρὸς του, περιχαροῦς διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ υἱοῦ του. Εἰργάζετο καὶ ἴσως πλέον τοῦ δέοντος, ἀπ' ὅτου μάλιστα ὁ γέρον πατὴρ του ἀποπληγείς κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν.

Ἐπὶ τετραετίαν ἐξηκολούθησε τὴν αὐτὴν ζωὴν, ἐγκρατῆς πάντοτε, πλὴν ὀλίγον μελαγχολικὸς ἐπὶ τῇ καταστάσει τοῦ πατρὸς του, ὅστις ὅσημέραι ἠδυνάτει.

— Δὲν θὰ τὸν ἔχωμε γιὰ πολὺν καιρὸν, ἔλεγε συχνάκις πρὸς τὴν ἀδελφὴν του, ἐν ᾧ χονδρὸν δάκρυ, ἀκουσίως του ρέον, ἐσπύγγιζε διὰ τοῦ ἀναστροφῆ τῆς χειρὸς.

Ἐν τοιοῦτῳ σημείῳ εὐρίσκοντο τὰ πράγματα, ὅτε πρῶταν τινὰ ἐκ δευτέρως ἀποπληγείας ὁ γέρον Ἀρσένης ἀπέθανε, χωρὶς ἔτι νὰ προφθάσῃ νὰ εὐχρηθῆ τὰ τέκνα του.

Ὁ Θανάσης ἐλυπήθη, ἔκλαυσε πλὴν οὐχὶ τόσο, ὅσον μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του τουλᾶχιστον ὁ πατὴρ ἀπέθανεν εὐτυχῆς σχεδόν, εὐχαριστημένος ἀπ' αὐτόν.

*
**

Ἡ Μαρία, ἡ δεκαεννεαέτις ἀδελφή του, ἔκτοτε ἦτο δι' αὐτὸν μῆτηρ, ἀδελφή, τὸ πᾶν. Τὸν περιεποιεῖτο, τὸν συνεβοῦλενε καὶ ἐνίοτε ἠδέως τὸν ἐπέπληττε.

— Καλέ, Θανάση, δὲν πρέπει νὰ δουλεύης τόσο. Ἄφησε λίγο τὴν μελαγχολία, γέλα, καϋμένη.

Ἐκεῖνος εἰς ἀπάντησιν τὴν ἠτένιζε τρυφερῶς καὶ ἐμειδία, ἀλλὰ πικρῶς. Εἶτα, ἀφ' οὗ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἔμενε ρεμβός, τῆ ἔλεγε ἀποτόμως καὶ μεθ' ὕψους παρὰδόξου:

— Μαρία μου, μὲ ἀγαπᾷς;

Ἡ ἀδελφὴ ἐλαφρῶς γελῶσα τὸν ἐφίλει εἰς τὸ μέτωπον καὶ ὁ χονδρὸς ἐργάτης ἀνελύετο εἰς δάκρυα.

Ὁ Θανάσης ἐσωτερικῶς ὑπέφερεν ἡσθάνετο ἐν αὐτῷ ὑποκαίον τι πάθος, οὐ ἠδυνάτει νὰ διαγνώσῃ τὴν φύσιν Ἄγρουπος πολλάκις ἐπὶ πολλὰς ὥρας τὴν νύκτα ἐπέμενε σκεπτόμενος πρὸς διάγνωσιν τῆς ψυχικῆς του νόσου. Ἐζήτηε νὰ γνωρίσῃ τίνος ἕνεκα ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ τῇ ἀναπαύσει ἡμέραν καὶ νύκτα τῷ ἀπησχόλει τὸν νοῦν ἡ Μαρία, καὶ ἡ τῆς καρδίας του ἀπλότης πολὺ τὸν ἠμπόδιζεν εἰς τοῦτο.

Ἐν τούτοις βαθμηδὸν πυρετώδης ἀνησυχία, γλυκύπικρον προξενούσα ἠδονήν, τὸν κατελάμβανεν. — Ἡ Μαρία ἐσπέραν τινά, ὅτε αὐτὸς κατὰκοπος ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ ἐργοστασίου, βλέπουσα τὴν ἀνησυχίαν, τὸν πυρετόν, ὅστις τὸν κατέτρωγε, τὸν ἠρώτησε πεφροντισμένως, ἂν ἦτο ἀσθενής.

— Ὅχι, τῆ ἀπήνησεν ἐκεῖνος· δὲν βαρύνεσαι, καϋμένη.

— Τότε τί ἔχεις; δὲν μ' ἐμπιστεύεσαι, Θανάση;

— Δὲν ἔχω τίποτε· νά, λίγο κουρασμένος εἶμαι.

— Μὰ λοιπὸν γιατί εἰς ἔτσι ἀνήσυχος;

Ἐκεῖνος τὴν ἐφίλησε δακρῶν, ἡ δὲ Μαρία τῷ ἀνταπέδωκε τὸν ἀσπασμόν, τρυφερῶς θωπεύουσα τὴν κόμην του. Τὸ φίλημα καὶ αἱ θωπεῖαι τῆς τὸν ἔκαμαν νὰ φρικιάσῃ μεθ' ἠδονῆς. Συνελθὼν μετ' οὐ πολὺ κατεταράχθη, ἀνετριχίασε, διότι ἐνόησε τὸ πάθος του, τὸν πρὸς τὴν ἀδελφὴν του ἔρωτα.

Ἄγρουπος καθ' ὅλην τὴν ἐπομένην νύκτα εὕρισκετο ἐν ἀκρᾷ ἀγωνία. Ἄπειροι σκέψεις περιδινόμεναι ἐν τῷ κρανίῳ του τὸν ἐκράτουν ἐν τῇ ἐξάψει ἐκεῖνη.

— Τὴν ἀγαπᾷ, ἐπιθύριζεν ἐνίοτε· μὰ εἶν' ἀδελφὴ μου, εἶμαι κακοῦργος· εἶμαι ζῶο, ζῶο.

— Μὰ δὲν εἶν' ἀδελφὴ μου φυσικὴ, ἀληθινή, ἐπέφερεν ἀμέσως, οἰοεὶ πρὸς δικαιολόγησιν του. Ἐπειτα, μήπως θέλω γὰρ νὰ τὴν ἀγαπᾷ;

— Ἄ! δὲν εἶμ' ἀνθρωπος· εἶμαι ζῶο. Ποιὸς ποτὲ ἀγαπᾷ τὴν ἀδελφὴν του, ἔλεγε μετ' οὐ πολὺ ἀγανακτῶν πάλιν καθ' ἑαυτοῦ.

Τὴν πρῶταν ἐν τούτοις κατορθώσας ἐξ ὀλοκλήρου νὰ κατισχύσῃ τῆς ἀνησυχίας του, κατηφῆς ἐπορεύθη εἰς τὸ ἐργοστάσιον. Ἐκεῖ ἡ ἐργασία καὶ ὁ θόρυβος τὸν ἔκαμαν νὰ λησμονήσῃ πρὸς καιρὸν τὰς σκέψεις του, ν' ἀνακουφισθῇ ὀλίγον.

* *

Τὴν Κυριακὴν σχεδὸν πάντοτε ἐπεσκέπτετο τὸν Θανάση ὁ στενὸς φίλος του Κωνσταντῖνος Βέργης, πρωτεργάτης ἐν τῷ ναυστάθμῳ. Εἰκοσιεξαετῆς νέος, εὐρωστος καὶ ζωηρὸς εἶχε φυσιογνωμίαν ὠραίαν, ἀλλὰ μετριῶς ἐκφραστικὴν· ἐν τούτοις ἡ ἀφέλειά του καὶ ἡ αἰώνιος εὐθυμία του τὸν καθίστανον συμπαθέστατον.

Ἡγάπα, ὡς ἀδελφὸν τὸν Θανάση, μεθ' οὗ πρὸ ὀκταετίας εἶχε συνδεθῆ διὰ στενῆς φιλίας. Ἡ εὐθυμία καὶ τὸ φιλόγελον αὐτοῦ καὶ ἡ μελαγχολικὴ τοῦ Θανάση φύσις διὰ τῆς ἀντιθέσεως συνετέλεσαν, ὡς συνήθως, πολὺ εἰς τὸ νὰ διατηρηθῇ ἡ φιλία των ἐπὶ τσαυτὰ ἔτη καὶ τοσοῦτον στενή.

Πρὸ τίνος ὅμως ὁ Κωνσταντῖνος Βέργης ἐπεσκέπτετο τὸν φίλον του καὶ δι' ἄλλην αἰτίαν. Ἡ Μαρία προσεῖλκυσε ἀκουσίως αὐτοῦ τὴν προσοχὴν του καὶ εἶτα τὸν ἔρωτά του. Ἐν ἀρχῇ ἠθέλησε νὰ καταστείλῃ τὸ πάθος του, πλὴν ἀποτυχῶν ἐν ταῖς προσπαθείαις του, ἀφέθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς αὐτό, σκεπτόμενος ὅτι οὐδὲν μὲ τοῦτο ἐπιλήψιμον ἔπραττεν. Ἐκτοτε πορευόμενος πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Θανάση καὶ ἐπεσκέπτετο αὐτὸν νῦν συχνότερον ἢ ἄλλοτε—προσεπάθει νὰ ἐνδύηται ὅσον τὸ δυνατὸν καλῆτερον, ἠλλασσε πῖλον καὶ ἐφόρει περιλαίμιον τοῦ συρμοῦ. Τὴν Μαρίαν ἠτένιζε θερμότερον ἢ πρὶν, ἐν ᾧ αὐτῇ, ὅτε συνητῶντο τὰ βλέμματά των, ἔταπεινον τοὺς ὀφθαλμούς, ἐλαφρῶς ἐρυθρίωσα.

Ἡγαπῶντο οἱ δύο νέοι ἀμοιβαίως ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, χωρὶς νὰ τολμήσωσι νὰ ἐκδηλώσωσι πρὸς ἀλλήλους τὸν ἔρωτά των. Τέλος ἐσπέραν τινὰ καθ' ἣν ὁ Θανάσης ἀπουσίαζεν, εὐρισκόμενος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Ἐρκίδου, οἱ δύο ἐρασταὶ εὐρέθησαν εἰς στενόχωρον θέσιν. Συνεσταλμένοι πρὸς ἀλλήλους, ὡς ἂν ἦδη πρῶτον ἐγνωρίζοντο, δὲν ἀντήλλασον εἰμὴ συνήθεις τυπικὰς φράσεις, ἀτενίζοντες εἶτα ἀλλήλους ἐν σιωπῇ. Ὁ Κωνσταντῖνος, οὐτινος ἡ καρδιά ἤρξατο ἰσχυρῶς πάλλουσα, ἐνόησε ὅτι δὲν θὰ τῷ ἦτο δυνατὸν νὰ μείνῃ χωρὶς νὰ κινδυνεύσῃ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἐκδηλώσῃ πρὸς ἐκείνην τὸ αἶσθημά του· ἤθελε, προσεπάθει νὰ φύγῃ, πλὴν δὲν τὸ κατῴρθου· ἠγωνίζετο νὰ φέρῃ τὴν συνδιάλεξιν εἰς ἕτερα ἀδιάφορα ἀντικείμενα, πλὴν ἀπετύγγανεν, ὅλον ἐν συγχυζόμενος. Τρέμων ἐκ συγκινήσεως, ὅπως διόλου ἀπροόπτως, τῆ ἐξέφρασε μὲ λέξεις ἀσυναρτήτους καὶ φωνὴν διακεκομμένην τὸν ἔρωτά του.

Ἡ Μαρία πρὸς στιγμὴν παραξενευθεῖσα, ὡς ἂν ἤκουε τι ὄλως ἀγνωστον πρὸς αὐτήν, ἔστη σιωπῶσα· εἶτα συνελθούσα ἐπιθύρισε τι μεταξὺ τῶν χειλέων τῆς, ἐν ᾧ πορφυροῦν χρῶμα ἐχρωμάτισε τὸ ὠραῖον αὐτῆς πρόσωπον...

* *

— Μεθαῦριο, τὴν Κυριακὴν, Θανάση, θὰ σοῦ 'πῶ κατὶ πολὺ σπουδαῖο.

— Καὶ γιατί ὄχι τώρα;

— Εἶνε ἱστορία μεγάλη, θάρῳ νὰ σὲ πάρω τὸ πρῶτ' ἰστορῶν ὀκτῶ καὶ θὰ τὰ 'πούμε ὡς τὸ μεσημέρι.

Οἱ δύο φίλοι ἀπεχωρίσθησαν διευθυνόμενοι ἕκαστος πρὸς τὸ ἔργον του.

Μόλις πρὸ πέντε ἡμερῶν ὁ Κωνσταντῖνος εἶχεν ἐκμυστηρευθῆ τὸν ἔρωτά του πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ φίλου του καὶ ἐνόμιζεν ὅτι πλέον δὲν ἦτο τίμιον νὰ σιωπήσῃ. Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς ὅτε ἔλαβε τὴν συνέντευξιν ἐκείνην μετὰ τῆς Μαρίας, κατὰ τὸ διάστημα τῶν πέντε αὐτῶν ἡμερῶν, ἐσκέπτετο. Ἐσκέπτετο ἂν ἔπρεπε νὰ νυμφευθῆ τοσοῦτον ταχέως, ἂν θὰ εἶχε τὰ μέσα νὰ συντηρήσῃ οἰκογένειαν.

Ἡδὴ ὅτε ἦτο μόνος, μόνην τὴν μητέρα του ἔχων, ἔζη ἀνέτως· ἔτι πλέον ἔκαμνε σημαντικὰς οἰκονομίας, ἀφ' ὅτου μάλιστα πρὸ μηνὸς τῷ ἠδύξθη ὁ μισθός. Ὁ ἔρωτος καὶ αἱ προτροπαὶ τῆς γραίας μητρὸς του τὸν ἔκαμαν ν' ἀποφασίσῃ ὑπὲρ τοῦ γάμου του, δι' ὃ ἐλαφρῶ ποδὶ διητυθύνθη πρὸς εὐρεσιν τοῦ φίλου του. Τὸν ἀπήνησεν καθ' ὁδὸν καὶ τῷ προήγγειλε τὴν κατὰ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν μέλλουσαν ἀνακοίνωσιν.

* *

Ὁ Θανάσης ἐν τούτοις εὕρισκετο ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐν ἀνησυχίᾳ. Τὸ σπουδαῖον, ὅπερ θὰ τῷ ἀνεκοίνου, τὴν Κυριακὴν ὁ φίλος του, τὸν ἐτάραττε.

Πρὸ τίνος εἶχε λάθει ὑπονοίας ἀμυδρὰς περὶ τῆς σχέσεως τῆς Μαρίας καὶ τοῦ φίλου του. Ἡδὴ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, ὄλαι αἱ ὑπόνοιαι ἐκεῖναι τῷ ἐνισχύοντο οὕτως, ὥστε αὐτομάτως, οὕτως εἶπεῖν, ἤγετο εἰς τὴν ἀλήθειαν. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ αἶσθημα ἦτο ὀργὴ κατὰ τοῦ Κωστή.

— Δὲν εἶνε τίμιος ἀνθρωπος, ἐπιθύριζε πλήττων μανιωδῶς τὰς στεφάνας βυτίου. Νὰ μοῦ κἀνὴ τὸ φίλο καὶ νὰ φερθῆ ἔτσι!

Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐκκρηξίν τῆς ἀγανακτήσεώς του ἤρξατο σκεπτόμενος νὰ δικαιοῖ τὸν φίλον του. — Οὐδὲν ἐπιλήψιμον πράγματι ἔπραξεν, οὐδὲν ἀντιβαῖνον εἰς τὴν φιλίαν· ἢ μήπως ἦτο ὑπόχρεως ὁ Κωστῆς νὰ ἐννοῇ τὸν ἔρωτα αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀδελφὴν του;

Πικρὸς νευρικός γέλωτος ἦτο ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα, ὅπερ ὁ δυστυχὴς ἀνθρωπος ἔθεσεν εἰς ἑαυτόν.

Καὶ ἡ Μαρία βεβαίως θὰ τὸν ἀγαπᾷ· θὰ τῷ ἀνεκοίνωσεν ἤδη τὸν ἔρωτά τῆς, ἐξηκολούθησε σκεπτόμενος.

Καὶ διατί νὰ μὴ ἀγαπῶνται ἄρα γε; Διατί νὰ μὴ γίνωσιν εὐτυχεῖς; Μήπως αὐτὸς δύναται νὰ ἔχῃ ἐλπίδα; Ἡ θρησκεία καὶ οἱ Νόμοι, ἡ συνειδησίς του ἔτι, συνειδησίς νοῦς κοινοῦ, ἐξ ἐκείνων δηλονότι μορφουμένη, δὲν τῷ ἐπέτρεπον νὰ ἐλπίζῃ, τῷ ἐπέτασσον μάλιστα νὰ μὴ σκέπτηται περὶ τοῦ ἔρωτός του.

— Καλῆτερα ὁποῦ ἦρθ' ἔτσι· καλῆτερα γιατί τοῦλάχιστον δὲν θὰ τὴν ἔχω

κοντά μου. Ποιός ἤξερε ποῦ ἔμπουσε νὰ καταντήσω, συνεπέρανε τέλος. Ὅ,τι θὰ γίνῃ πρέπει νὰ γίνῃ μὲ ὄρ' ἀρχήτερα.

* *

Τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἡ μικρὰ οἰκία τοῦ Θανάση, ὅλη ἐστολισμένη προσέλαβεν ὄψιν φαιδρῶν. Ἐπρόκειτο νὰ τελεσθῇ ὁ γάμος τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, τῆς Μαρίας μετὰ τοῦ Κωστῆ Βέργη. Ὅλοι οἱ φίλοι τούτου καὶ τοῦ Θανάση εὐρίσκοντο ἐκεῖ συνηγμένοι, φαιδροὶ τὴν ὄψιν, φιλαγάθως συνδιαλεγόμενοι καὶ ἀστεϊζόμενοι, μὲ τὰς πασχαλινὰς τῶν ἐνδυμασίας, τὰ καινουργητὰ ὑποδήματα καὶ τοὺς νεωστὶ ἀγορασθέντας πέλους. Ἡ εὐζωία ἐφαίνετο ἐξωγραφημένη ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν, ἐπὶ τῆς στάσεώς τῶν, ἐπὶ τῶν τρόπων τῶν. — Καθ' ἅπασαν τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα καὶ ὁ ἐνδεέστερος ἐργάτης καὶ ἡ πτωχότερα πλύντρια φαίνονται εὐποροῦντες, διότι πάντες ἐν γένει οἱ ἐν ἰδρωτὶ ἰδίῳ ζῶντες ἐννοοῦσι νὰ θυσιάσωσι κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας πολλῶν μηνῶν οἰκονομίας.

Ὁ Κωστῆς ἔχων παρὰ τὸ πλευρόν του τὴν Μαρίαν ἐφαίνετο ἀκτινοβολῶν ἐκ χαράς. Το ὕφος του ἐμαρτύρει ὅτι δὲν θὰ ἔδιδε τὴν εὐτυχίαν του, ἀνθ' ὧν τῶν ναυστάθμων τοῦ κόσμου.

Ὁ ἐργοστασιάρχης κ. Ἐρκίδης, παράνυμφος αὐτός, ἔβλεπε τοὺς πάντας μειδιῶν φιλαγάθως, φερόμενος μετ' οἰκειότητος ὀλίγον ἐπιπλάστου, μετ' ἀφελείας ὑπεμφανιούσης ἀκριβῶς συναίσθησιν τοῦ ἀνωτέρου τῆς κοινωνικῆς αὐτοῦ θέσεως.

Ὁ Θανάσης ἦτο περίλυπος τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσῳ παντὶ σθένει προσεπάθει νὰ κρύψῃ τὴν ἀκραν αὐτοῦ θλίψιν· πλησίον τῆς ἀδελφῆς του καθήμενος, ἐταράσσετο ἐνίοτε ὑπὸ νευρικῶν σπασμῶν, οὓς ἠγωνίζετο νὰ καταστήσῃ ὅσον ἐνεστο ἀοράτους πρὸς τοὺς παρεστῶτας. Πρὸς τὰ συγχαρητήρια τῶν φίλων ἀπήντα ἀσυναρτήτως, γελῶν σπασμωδικῶς καὶ ἀτενίζων πῆριξ παραδόξως.

Ἐν τούτοις ἡ ὄρα ἐπέστη ὁ ἱερεὺς, ὀπλίσας τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ ζεύγους παλαιῶν διόπτρων, ἤρξατο τῆς ἱεροτελεστίας. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ταύτης ὁ Θανάσης ἐσκέπτετο ἀσυναρτήτως, συγκεχυμένως, διότι ὁ μικρὸς αὐτοῦ νοῦς ἠδυναίτε νὰ κατισχύσῃ τῶν αἰσθημάτων του.

«Γεννιέται ἕνας-δύο, ζοῦν, χαίρονται αὐτοὶ καὶ λυπιέται, πεθαίνει ἄλλος· βγαίνουν ζῶα. Πράγμα αὐτό, τὰ ἄλλα λέξεις», ὑπεψιθύριζεν.

Φίλος τις αὐτοῦ τὸν ἠρώτησε, τί ἔλεγε. — Τίποτε· χαίρομαι, ἀπήντησε, καὶ ἐγέλασε βεβιασμένος.

Μετ' οὐ πολὺ ἡ ἱεροτελεστία ἐτελείωσε καὶ οἱ παρευρισκόμενοι παρεκάθησαν εἰς γεῦμα. Παρέμειναν ἐκεῖ μέχρι δειλῆς εὐθυμοῦντες καὶ εἶτα ἀπῆλθον ἐφ' ἀμαξῶν.

Περιτρέχοντες τὰς ὁδοὺς τοῦ Πειραιῶς ἐφ' ἀμαξῆς μόνοι, ἐν γαμηλίῳ περιβολῇ οἱ νεόνυμφοι ἐμέθυον ἐκ χαρᾶς. Ὑπελάμ-

θανον ὅτι ὅλοι τοὺς παρετήρουν, ὅλοι τοὺς ἐζήλευον, ἐν ᾧ αὐτοὶ μόλις καὶ συγκεχυμένως ἀντελαμβάνοντο τὰ πῆριξ.

Ὁ Θανάσης μετὰ τοῦ κ. Ἐρκίδου, τοῦ κουμπάρου, ἐν τῇ ἐπομένῃ ἀμαξῇ εὐρισκόμενος, μόλις καὶ μετὰ βίας ἠδύνατο νὰ προσέχη καὶ ν' ἀποκρίνεται εἰς τὴν εὐθυμον φλυαρίαν τοῦ προῖσταμένου του. Ἄν καὶ ἔπιδε πολὺ, ἐπ' ἐλπίδι νὰ καταπνίξῃ τὰς σκέψεις του, νὰ καλύψῃ τὴν λύπην του, οὐδὲν ἕτερον κατῴρθωσεν, εἰμὴ νὰ ἔχη ἰσχυρὰν καρθηβαρίαν, ἐπιτείνουσαν τοῦ νοῦς τὴν σύγχυσιν.

Τέλος ὅλα ἐτελείωσαν.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Θανάσης εὐρίσκειτο ἐν τῷ οἴκῳ του μόνος. Ἡ ἐκ τοῦ γάμου γενική του οἴκου ἀταξία, ἐν ἣ μὸλις ἔτι ὑπεραίνεται ἡ ἀρχικὴ διακόσμησις, τὸν ἐπειράζε. Πᾶν ὅ,τι προσέβλεπε τῷ ἐνθούμιζε τὴν Μαρίαν καὶ τῷ ὑπεδείκνυε τὸν ἀπ' αὐτῆς ἀποχωρισμὸν τῆς. — Ἡ γαννάκτησε τότε καθ' ἑαυτοῦ. Ἐσκέπτετο, ὅτι ἀφ' οὗ ἠδύνατο ν' ἀρνηθῇ τὴν Μαρίαν εἰς τὸν Κωστῆν, ἀπ' αὐτοῦ ἐξηρτάτο νὰ τὴν ἔχη ἔτι πλησίον του. Διατί τὴν Κυριακὴν ἐκείνην νὰ κατανεύσῃ εἰς τὴν αἰτησίν του, νὰ ἐπιταχύνῃ μάλιστα τὸν γάμον; Εἶτα προῦνόμενος ἐσκέπτετο, ἐὰν οὕτω δὲν ἔπραττε, τί θὰ συνέβαινε. Θὰ ἔκαμνε μετ' αὐτοῦ καὶ ἄλλους δυστυχεῖς, ἐν ᾧ ἤδη μόνον αὐτοῦ ἡ καρδία ἤμασπεν.

«Ἐτσι γίνεται, ἐψιθύρισε βραχνῶς· γεννιέται ἕνας, δύο, ζοῦν, χαίρονται αὐτοὶ καὶ ἄλλος λυπιέται, πεθαίνει· βγαίνουν ζῶα. Πράγμα αὐτό, τὰ ἄλλα λέξεις.»

Ἐξέφερον οὕτω διὰ τῶν ἀσυναρτήτων ἐκείνων λέξεων τὴν ἐκ τῆς ἰδίας πείρας μερικὴν ἀντίληψιν τῆς αἰωνίου βιωτικῆς πάλης. Ὁ ἀδύνατος καὶ μὴ εἰθισμένος εἰς πολλοὺς συλλογισμοὺς νοῦς του ἤρξατο ἤδη σαλευόμενος. Παρετήρει μὲ βλέμμα παράφρονος τὰ περὶ αὐτὸν ἀντικείμενα καὶ τὰ ἔβλεπεν ὅλα μεγεθυόμενα ἀπιστεύτως, ὀρχούμενα περὶ αὐτὸν ἀτάκτως, καὶ τὰ ἐπευφήμει γελῶν νευρικῶν διακεκομμένον γέλωτα.

Τέλος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ πλέον τὴν μοναξίαν, ἐξῆλθε τοῦ οἴκου καὶ ἠρέμως ἔβαινε ἀνὰ τὰς ὁδοὺς μέχρι πρωίας.

* *

Ἀπὸ τῆς νυκτὸς ἐκείνης τῷ ἐξερριζώθῃ ὁ πρὸς τὴν ἀδελφὴν του ζῶηρος ἐκεῖνος ἔρω, πλὴν μετὰ ἰσχυρὰν τοῦ νοῦς δόνησιν, ἧς παρέμειναν ἐπ' αὐτοῦ διαρκῶς τ' ἀποτελέσματα.

Τὴν ἐπομένῃν τοῦ γάμου ἐπεσκέφθη τοὺς νεόνυμφους ἀδιαφόρως σχεδόν· ἐν ταῖς μετ' αὐτῶν ὀμιλίαις, ἐν ταῖς ἀστεϊσμοῖς του ἀνεμίγνυεν ἀκαταλλῆλως τὴν στερεότυπον φρασίν του :

«Ἐτσι γίνεται· γεννιέται ἕνας δύο, ζοῦν, χαίρονται καὶ ἄλλος λυπιέται, πεθαίνει· βγαίνουν ζῶα. Πράγμα αὐτό, τὰ ἄλλα λέξεις.»

Ἐνα μετὰ τὸν γάμον μῆνα ὁ Θανάσης ἀνῆλθεν εἰς Ἀθήνας· οὐδὲ τοῦ κ. Ἐρκίδου, οὐδὲ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Κωστῆ αἱ παρα-

κλήσεις ἰσχυρὰν τὰ τὸν κρατήσωσιν ἐν Πειραιεῖ.

Ἐν Ἀθήναις ἠδυνήθη σχεδὸν ἀμέσως νὰ εὕρῃ ἐργασίαν. Ἐργάζεται καλῶς καὶ μετ' ἐπιμονῆς, ὡς πρότερον, διακρινόμενος μάλιστα ἐπὶ τέχνῃ.

Τὴν νύκτα μόνον ἀδυνατεῖ νὰ μένη αἰτικοί. Περιέρχεται μέχρι βαθείας νυκτὸς, ἐπισκεπτόμενος ὅλα τὰ συχναζόμενα κέντρα, εἰς οὐδὲν δ' ἐπὶ πολὺ μένων. Ὅ,τι κερδίζει καθ' ἅπασαν τὴν ἡμέραν τὸ ἐξοδεύει κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ τῆς περιουσίας του.

Συχνάκις τὸν βλέπει τις ἐν τῷ καφεῖῳ Γιαννοπούλου ἐν τῷ συντάγματι ἢ ἐν τῷ ζυθοπωλείῳ «Ἡβῆ» ἐν τῇ Ὀμονοίᾳ. Εἰς γνωρίμους του—καὶ ἔχει πλείους—τῶν ἀσυναρτήτων πολλῶν του φρασέων ἴλεγει ἐπαθόν, οὕτως εἰπεῖν : «Ἐτσι γίνεται. γεννιέται ἕνας, δύο, ζοῦν, χαίρονται αὐτοὶ καὶ λυπιέται, πεθαίνει ἄλλος· βγαίνουν ζῶα. Πράγμα αὐτό, τὰ ἄλλα λέξεις.»

Καὶ γελᾷ τὸν ἴδιον ὅπως σπασμωδικῶν γέλωτά του, προσβλέπων παραδόξως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΟΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΛΕΚΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΕΞΗΣ ΒΙΒΛΙΑ :

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιθυμοῦντων ν' ἀποκτησῶσιν αὐτά, ἐλευθέρως ταχυδρομικῶν τελῶν.]

- «Ὁ Διαβολο - Σίμων, μυθιστορία Ponson-De-Terrail Δρ. 1,50 (1,70)
- «Τὸ Κατηραμένον Καπηλεῖον», μυθιστόρημα Λουδοβίκου Νοῦρ Δρ. 1,50 (1,70)
- «Ζιλ Βλά» μυθιστόρημα Δρ. 5 (6)
- «Οἱ Ἀγῶνες τοῦ Βίου: Σέργιος Πανίνης», μυθιστόρημα βραβευθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας Δραχ. 2 [2,20]
- «Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης τοῦ Χρῆμα», μυθιστορία Ξαβιὲ δὲ Μοντεπὲν (τεύχη 11) Δρ. 6 [6,60]
- «Ὁ Ἀδικηθεὶς Ρογήρης», μυθιστορία Ἰουλίου Μαρῦ, 2 τόμοι ἐκ 686 σελίδων, δραχ. 3 (3,40)
- «Τὰ Ὑπερῶα τῶν Παρισίων», μυθιστορία Pierre Zaccane Δρ. 4 (4,20)
- «Τὸ τέκνον τοῦ Ἐραστοῦ» καὶ «Ἡ ἄνυμφος μήτηρ» (τόμοι 2, σελ. 750), μυθιστορία A. Matthey (Arthur Arnold) Δρ. 3,50 (4)
- «Τὸ φρούριον τοῦ Καρρόου» καὶ τὸ ἀνώθος τῆς Ἀλόης» (τόμοι 2, σελ. 700) μυθιστορία I. Φ. Σμίθ. Δρ. 3,25 (3,75)
- «Ματθίλδη» μυθιστόρημα (μετὰ εἰκόνων) Εὐγενίου Σὺν Δρ. 7 (8)
- «Ἀντανάνα», μυθιστορία Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, υἱοῦ, μετάφρασις: Λάμπρου Ἐνυλλῆ. Δρ. 3. (3,30)
- «Λέων Λεώνης», μυθιστορία Γεωργίας Σάνδης, μετάφρασις I. Ἰσιδ. Σκυλίση Δρ. 1,50 [1,80]
- «Τὰ Δύο Ἰκῶνα Αἰμιλίου Ρισβούργ. Δρ. 1,50 [2]
- «Ἡ Ὁραία Παισιανή» λεπ. 60 [70]
- «Παρισίων Ἀπόκρυφα», μυθιστορία Εὐγενίου Σὺν, μετάφρασις Ἰσιδωρίδου I. Σκυλίση (τόμοι 10) Δρ. 6 [7]
- «Τὸ Τριακοσιδραχμον Ἐπαθλον, Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου λεπ. 50 [60]
- «Παλαιαὶ Ἀμαρτίαι», λυρική συλλογή, ὑπὸ Δημ. Γρ. Καμπούρογλου Λεπτ. 60 [70]
- «Τὰ Δράματα τῶν Παρισίων», μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι ὀγκώδεις 3 Δρ. 6 (7)
- «Αἱ Φύλακες τοῦ Θεσαυροῦ», μυθιστορία Ἐμμ. Γουζαλὲς Δρ. 1,50 (1,70)
- «Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων», μυθιστορία Βίκτωρος Οὐγγῶ, μετάφρασις I. Καρασσούσα τόμοι 2) Δρ. 4 (4,30)